

Europas Digitale Dagsorden

Tænk tanken

JA til Europa

Europas Digitale Dagsorden

ISBN-nummer: 978-87-87803-52-6

Udgivet af:

Den Danske Europabevægelse 2011

Produktion/design:

HJ Grafik

Tidligere udgivelser:

- 2010** Grænseoverskridende sundhedsydelse og patientmobilitet i EU
- 2009** EU og naboerne
EU's udviklingspolitik i perspektiv
Euroen og de finansielle markeder i lyset af finanskrisen
Menneskehandel og prostitution i en europæisk kontekst
- 2008** GMO og EU's fremtidige fødevarerproduktion
EU som sikkerhedspolitisk aktør
- 2007** Europæisk energipolitik – den nødvendige debat
- 2003** Euroforbeholdet – baggrund og argumenter for deltagelse i euroen
Forsvarsforbeholdet – baggrund og argumenter for deltagelse i EU's forsvarspolitik
Forbeholdet overfor retlige og indre anliggender – baggrund og argumenter for fuld deltagelse
- 2002** Grundloven og EU – problemer forude?
- 2001** Guide om Nice-traktaten
Demokratisk Union
Visioner for Europa - forslag til en mere demokratisk og effektiv Europæisk Union
- 2000** Derfor euro
Fire erhvervsledere siger ja
Norge – et hemmeligt EU-medlem
Nærhedsprincippet - hvad skal EU bestemme?

Gengivelse er kun tilladt med tydelig kildeangivelse

Redaktion:

Sarah Nymand Skaft-Pedersen, Projektkonsulent, Den Danske Europabevægelse
Mette Lykke Nielsen, Sekretariatschef, Den Danske Europabevægelse

Kontakt:

Tlf: 33 141 141

E-mail: eubev@eubev.dk

Hjemmeside: www.eubev.dk

Europas Digitale Dagsorden

3

Europas Digitale Dagsorden

Udgivet af Den Danske Europabevægelses
tænketank *Ja til Europa*

Ja til Europa samler forskere, politikere, erhvervsledere, kommentatorer og kulturpersoner med et grundlæggende positivt syn på EU-samarbejdet. Med løbende produktion af debatoplæg og bøger vil *Ja til Europa* arbejde for en mere konstruktiv og fremadrettet dansk Europa-debat.

Synspunkter som udtrykkes i *Ja til Europas* udgivelser, er forfatterernes egne og kan ikke tilskrives *Ja til Europa* eller Den Danske Europabevægelse.

Formand:

Erik Boel, Landsformand, Den Danske Europabevægelse

Rådgivende komité:

- Lone Dybkjær, medlem af Folketinget (R)
- Uffe Ellemann-Jensen, tidligere udenrigsminister (V)
- Niels Due Jensen, Bestyrelsesformand, Grundfos
- Annegrethe Rasmussen, Journalist, tilknyttet Dagbladet Information
- Niels Thygesen, professor, Københavns Universitet
- Asger Aamund, Direktør, Neurosearch

Indholdsfortegnelse

Intro

Mette Lykke Nielsen, Sekretariatschef, Den Danske Europabevægelse 6

EU skal sætte handling bag ordene

Erik Boel, Landsformand, Den Danske Europabevægelse 7

Digital Dagsorden for Europa - vejen til en bedre fremtid

Robert Madelin, Director-General for Information,
Society and Media, Europa-Kommissionen 10

Det indre marked skal online

Brian Mikkelsen, Økonomi- og Erhvervsminister (K) 15

Europas fremtid er digital

Charlotte Sahl-Madsen, Videnskabsminister (K) 19

Det digitale potentiale

Morten Løkkegaard, Medlem af Europa-Parlamentet (V) 24

Europa skal satse på innovation

Britta Thomsen, Medlem af Europa-Parlamentet (S) 28

Et digitalt Indre Marked skal styrke Europas konkurrenceevne

Bendt Bendtsen, Medlem af Europa-Parlamentet 33

Fremtidens Europa er digitalt

Ellen Trane Nørby, Næstformand,
Den Danske Europabevægelse og Medieordfører (V) 36

Vi skal arbejde smartere

Hanne Agersnap, MF, It-ordfører (SF) 41

IT som vækstmotor i Danmark

Yildiz Akdogan, MF, It-ordfører (S) 46

En digital dagsorden i Danmark

Tom Togsverd, Direktør, DI ITEK 51

Endelig en digital agenda

Anders Thomsen, Government Affairs Manager, Microsoft Denmark 53

Intro

**Af Mette Lykke Nielsen,
Sekretariatschef, Den Danske Europabevægelse**

Denne publikation er udgivet af Europabevægelsens tænketank *Ja til Europa*, som samler forskere, politikere, erhvervsledere, journalister og kulturpersoner med et grundlæggende positivt syn på EU-samarbejdet. Med løbende produktion af debatoplæg, publikationer og bøger arbejder *Ja til Europa* for en mere konstruktiv og fremadrettet Europa-debat.

Informations- og Kommunikationsteknologisektoren (IKT-sektoren) er en af de sektorer der skaber mest innovation. Det er også derfor, at EU's digitale dagsorden har en central plads i EU's vækststrategi EU2020. At kunne agere på internettet er en forudsætning for at kunne deltage aktivt i det europæiske samfund.

Sammenhængen mellem IKT-sektoren og det indre marked er central. Sektoren fungerer ikke kun som en sektor i sig selv, men også som katalysator for andre sektors produktivtetsstigninger. Derfor er det interessant at se de to emner i en sammenhæng. I de kommende år bliver en af de store diskussioner også hvordan vi nedbryder de barrierer, der i dag hersker på det digitale marked, men som for længst er nedbrudt på det indre marked. Den digitale dagsorden er også interessant, når man ser på EU's integrationsproces. Gennem udveksling af information, lærer vi mere om hinandens kulturer og værdier. Udover informationsudveksling er det også interessant med den vidensdeling det digitale marked giver mulighed for.

Vi har bedt en række eksperter og politikere hjælpe med at besvare spørgsmålet om, hvordan den digitale dagsorden og det indre marked spiller sammen i Europa. Ved at bede forskellige aktører om at bidrage til publikationen, tegner den et bredt billede af diskussionen om, hvordan den digitale dagsorden har indflydelse på det indre marked.

Synspunkter der udtrykkes i *Ja til Europas* udgivelser, er forfatterens egne og kan ikke tilskrives *Ja til Europa* eller Den Danske Europabevægelse.
God læselyst

EU skal sætte handling bag ordene

Af Erik Boel, Landsformand,
Den Danske Europabevægelse

Jeg vil våge den påstand, at der ikke findes noget land eller region i verden, som ikke har en strategi om at satse på forskning, teknologi og udvikling. Det samme gælder for EU, som ved flere lejligheder har slået fast, hvilken vej det gamle kontinent må gå for at klare sig i den internationale konkurrence med Indien, Kina og en række andre vækstøkonomier. Et er at udvikle strategier som Lissabon-strategien, EU's Digitale Agenda og EU2020, hvor alle de rigtige områder nævnes - noget andet er at sørge for, at det bliver virkeligt og ikke bare forbliver tom snak som ved utallige konferencer. Vi kan ikke leve af skåltaler og forblommede strategier. Der skal ganske enkelt handling bag ordene, hvis ikke vi vil risikere, at blive overhalet af et kinesisk eksprestog.

IKT (Informations og kommunikationsteknologi) er et af de områder, hvor Europas position er truet, og hvor der er behov for at EU satser mere målrettet. Derfor sætter Europabevægelsen fokus på dette område ved at bede en række eksperter og politikere forholde sig til, hvad EU kan og bør gøre. Der er brug for visionære tanker, og det politiske mod til at handle og turde tage chancer. Samtidig er IKT-området et af de bedste eksempler på, hvordan globaliseringen er slået igennem

Manglende politisk fokus

Det er slående, at der er meget lidt fokus på it-området i den politiske debat. For at sige det mildt, så er området ikke særligt profileret. Det kan forekomme underligt, for det er indenfor ITK, at den fremtidige vækst ligger, og derfor burde emnet være højt på den politiske dagsorden. Microsoft var for nyligt vært ved en konference, hvor hovedspørgsmålet var: Hvad kunne vi få, hvis vi investerede 32 mia. kr. i digitale kompetencer i stedet for en fast forbindelse over Femern-bæltet? Jeg vil ikke tage stilling til om en forbindelse over Femern er en god idé, men det er tankevækkende hvilke initiativer, som kan søsættes for de samme penge.

Fra Udkantseuropa til innovation

I Danmark brugte vi hele efteråret på at tale om Udkantsdanmark. En diskussion, som ikke er unik dansk. Overalt i Europa oplever områder og regioner at føle sig marginaliseret og sat af udviklingen. Her kan ITK være med til at sætte gang i udviklingen igen. Ideen om bredbånd til hele EU betyder, at selv den mindste landsby på Thy eller i Grækenland kommer på informationsmotorvejen. Mulighederne er uanede for det vil betyde, at medarbejderne kan befinde sig hvor som helst.

Det sætter også nye muligheder for innovation. Tag blot Estland som et godt eksempel på, hvordan et lille og fattigt EU-land i Europas udkant er førende på IT-innovation indenfor både den offentlige og private sektor. De flotte resultater er blevet opnået gennem en målrettet strategi, samt investeringer i bredbånd til alle og gratis trådløs internet i alle større byer. Samtidig har landets statsminister Andrus Ansip selv gået i front, når det gælder om at

bruge IT i regeringens daglige arbejde, f.eks. er der bøder til ministre, som medbringer papir til møder i regeringen. IT er altså ikke isoleret til en enkelt fagminister eller de særligt interesserede, det er ganske enkelt en hovedhjørnesten i regerings arbejde.

Vi kender alle succeshistorien om Skype, så den vil jeg ikke dvæle ved. I stedet er det værd at bemærke, hvordan Estland bruger IT indenfor den offentlige sektor. De fleste embedsmænd får nervøse trækninger, når talen falder på offentlige EU-projekter. Perlerækken af offentlige finansieret IT-katastrofer er lang, og tæller berygtede projekter som Amanda, digital tinglysning og elektroniske patientjournaler. I Estland er det imidlertid lige omvendt, her har et effektivt offentligt-privat partnerskab banet vejen for et af verdens mest ambitiøse ID-kort. Det estiske ID-kort kan blandt andet bruges til netbank, rejsekort med offentlig transport og ved besøg hos lægen. Samtidig er systemet udviklet sådan, at Estland var det første land i verden i 2007 til at indføre muligheden for at stemme elektronisk ved parlamentsvalget. Succesen blev gentaget ved det nylige valg i marts, hvor omkring en femtedel af befolkningen stemte elektronisk fra deres egen computer. Det er tankevækkende at eurozonens fattigste land på den måde har overhalet de fleste gamle EU-lande indenom. Det bør tjene til inspiration for resten af EU.

Bedre rammevilkår

EU skal sikre de bedste ramme betingelser for ITK-sektoren. Det indre marked er endnu ikke gearet til informationsalderen. Der er brug for fælles og klare regler indenfor eksempel køb og leje af film og musik på nettet. Vi har stadigvæk forskellige regler EU-landene i mellem, det medfører for høje priser for forbrugeren og begrænser udviklingsmulighederne for sektoren.

Indenfor forskning og udvikling er der store muligheder for at EU kan spille en afgørende rolle. Der er brug for, at vi samarbejder endnu mere, og at vi tør at satse på eliten, her tænker jeg på den europæiske elite. Vi skal sikre at de klogeste hoveder indenfor programmering, spiludvikling mv. vælger at blive i Europa – hvis vi er denne opgave voksen, så kan vi måske endda også tiltrække de største talenter fra resten af verden.

Et er at have den bedste forskning, noget andet er at ideerne gerne skulle udvikle sig til nye arbejdspladser og vækst. Det kan gøres ved at styrke mulighederne for risikovillig kapital til nye IT-virksomheder. Alle undersøgelser viser, at den slags investeringer kommer mange gange tilbage. Gennem EU's strukturfonde ydes der i forvejen tilskud til erhvervsprojekter i diverse regioner, så skridtet er i virkeligheden ikke så langt til at stille risikovillig kapital til rådighed fra EU's side. Spørgsmålet er nok snarere, om vi har råd til at lade være?

I Danmark er der opstået et stort vækstlag indenfor udvikling af computerspil. På globalt plan er det en milliardforretning, og udviklingsmulighederne er enorme. Det er ikke kun Danmark som er langt fremme på dette område, det er faktisk hele EU, som har en global førerposition, hvor vi er foran USA.

Cloud computing er et andet område, hvor der er store vækstmuligheder. Begrebet dækker over levering af software, service og tjenesteydelser via internettet. Fordelene ved denne leveringsform er for virksomheder og andre brugere, at de slipper for at udvikle og lagre deres egne it-løsninger. Her mangler vi desværre en konkret EU-strategi for, hvordan dette område kan udvikles.

Sikkerhed og cyberwar

Der er en bagside af medaljen, som vi må forholde os til. Cyberspace – eller summen af digitale netværk – er på mange måder en potentiel ny kampplads, hvor både stater og ikke-statslige aktører som fx terror- og kriminelle organisationer kan påvirke og destabilisere andre stater. Jo mere afhængige vi bliver af IT, jo mere følsomme bliver vi for udfald og nedbrud. Det er et forhold som personer og stater med urelle hensigter kan udnytte. Russiske hackere er i dag berømte for deres evne til at kunne ligge vigtige hjemmesider ned hos både firmaer og stater. Denne aktivitet ses ofte i forbindelse med økonomisk afpresning. Umuligt mere alvorligt er truslen om cyberwar, hvor statslige aktører med en koordineret indsats kan ligge centrale servere og kommunikationslinjer ned i andre lande. Der er tale om krig uden krudt og kugler, men resultatet kan være lige så ødelæggende i form af økonomiske tab og i yderste konsekvens også tab af menneskeliv. Vi kan ikke i de enkelte EU-lande løse denne udfordring alene, vi er nødt til i fællesskab at have en strategi for at dæmme op for denne sikkerhedspolitiske udfordring. USA er allerede godt på vej med teknologiske løsninger mod cyber-war, men vi er nødt til også at have vores egne løsninger i Europa. Første skridt er mere forskning på området. En massiv forskningsindsats vil utvivlsomt kaste en række sidegevinster af sig i form af nye teknologier, som kan bruges til mere civile formål.

Afslutningsvis vil jeg gentage min opfordring til at målsætningerne indenfor den digitale dagsorden og EU2020 bliver realiseret. Det er helt afgørende for Danmark og Europa, men det er ikke kun et spørgsmål om at bevare den velfærd vi har i dag. IT giver en masse nye muligheder som kan udvikle det samfund, vi kender i dag. Det gælder også, når vi taler kunst og kultur. Europas enorme kulturarv bør digitaliseres sådan, at flere får lettere adgang til de bøger og film, som udgør den europæiske kultur. Samtidig er de nye medier og teknologi en mulighed for, at unge kunstnere lettere kan bryde igennem. Tidligere kunne vrangvillige forlæggere og producere være en uoverstigelig barriere for unge og håbefulde kunstnere. I dag er det sådan set bare at gå i gang og trykke "send".

Digital Dagsorden for Europa - vejen til en bedre fremtid

Af **Robert Madelin, Director-General, DG Information, Society and Media, Europa-Kommissionen**

Hvilken slags virksomhed kan have succes, når konkurrenterne har fået adgang til en infrastruktur, der er 100 gange bedre? Det er et interessant spørgsmål - og en udfordring som mange europæiske virksomheder står over for hver dag, alt imens de konkurrerer mod virksomheder i lande uden for Europa med hurtigere internet.

Howdan kan vi opretholde et sammenhængende samfund, hvis 26 % af vores befolkning aldrig har været online – samtidig med at flere ydelser og samtaler flytter online? Det er meget udfordrende.

Sagens kerne i dagens verden er, at informations- og kommunikationsteknologi (IKT) ikke længere kun er en luksusvare eller en hobby eller elementer der blot er 'interessante'. IKT investeringer er i dag ryggraden i velstand – IKT investering bidrager til halvdelen af Europas produktivitetsvækst. IKT sektoren er i sig selv direkte ansvarlig for 5 % af Europas BNP, med en markedsværdi på 600 milliarder euro om året. Det er dobbelt så stort som Danmarks økonomi, og i 2014 vil den være større end Hollands.

Uanset om du tænker på det som evolution eller revolution; om du kan lide det eller ej – så er IKTs gennemslagskraft kommet for at blive. Det er noget vi burde vende til vores sociale og økonomiske fordel, og samtidig få det til at passe med vores værdier.

At få alle Europæere digitale er ikke noget der kan gøres hurtigt i Bruxelles. Arbejdet bliver nødt til at finde sted på alle niveauer og en indsats er nødvendig i alle kroge og hjørner; fra lokale initiativer til at undervise i færdigheder, til regionale koalitioner og helt frem til den støttende lovgivning og rammebetingelserne genereret på det europæiske plan. Til at hjælpe med koordineringen og styrkelsen af disse bestræbelser har EU opbygget en "Digital Agenda for Europa" baseret på syv søjler.

Det Digitale Indre Marked

Mens vi har et indre marked for visse varer og ydelser, og til trods for at internettet er grænseløst, så er det Europæiske marked for elektronisk indhold og tjenester i øjeblikket et 'kludetæppe' af 27 forskellige digitale markeder. Som et resultat, er der dagligt 250 millioner europæiske internetbrugere, der ikke har fuld adgang til paneuropæiske tele- og digitale tjenester og indhold. Transaktioner mislykkedes. Populære tjenester er ikke tilgængelige hvor de kunne være det. Disse er blot nogle få eksempler på problemet. Hvis tre ud af fire internet-brugere i Storbritannien køber online i deres hjemland, så er det kun en ud af otte der køber fra en anden EU-medlemsstat – de er måske hindret på grund af forskellige love eller mangler simpelthen tillid.

Sådanne barrierer skal afskaffes. Kommissionen har til hensigt at åbne op for adgang til online juridisk indhold, ved at forenkle for eksempel ophavsrettens godkendelse, for at opnå et sandt digitalt marked. Ved udgangen af 2011, vil Kommissionen foreslå et rammedirektiv om en kollektiv forvaltning af rettigheder, for at forbedre styringen, gennemsigtigheden og forbedringen af paneuropæisk licensering for (online) forvaltning af rettigheder. Andre foranstaltninger sigter på at gøre elektronisk betaling og fakturering lettere ved at afslutte eksisterende projekter, som det fælles eurobetalingsområde, og ved at skabe et EU dækkende system til håndtering af online løsninger for e-handel transaktioner, således at forbrugere og udbydere ved, hvor de skal henvende sig hvis tingene går galt.

IKT- standarder og interoperabilitet

Internettet er et godt eksempel på styrken i teknisk interoperabilitet. Vi bør sikre, at alle fremtidige IKT-produkter og tjenester har disse fordele indbygget. Dette er den mest effektive måde til at opmuntre folk til at skabe, kombinere og innovere. Det vil spare almindelige individuelle brugere og specielt små virksomheder fra en masse unødvendig frustration. Kommissionen vil derfor fremme udviklingen og anvendelsen af standarder, som kan gennemføres af forskellige virksomheder, hvilket giver mulighed for mere konkurrence. Brugere og forbrugere vil blive mindre begrænset i deres tekniske valg. Men etableringen af standarder er ikke nok i sig selv.

Kommissionen har brug for at styrke interoperabiliteten mellem udstyr, programmer, data-lagre, tjenester og net. Kommissionen vil foreslå nye regler for gennemførelse af IKT standarder til forbedring af offentlige indkøb og den lovgivningsmæssige praksis for interoperabilitet.

Tillid og sikkerhed

Mere end 80 % af befolkningen i Skandinavien bruger netbank, hvorimod kun 13 % af grækerne og kun 4 % af bulgarerne bruger det. En tredjedel af alle europæer mener, at deres betaling ikke er sikker og det er det der forhindrer dem i at købe online. Dette er ikke statistikker vi kan være tilfredse med.

Alle europæere har brug for at føle sig sikre og trygge online for at kunne tage teknologien og dets muligheder til sig. Højere sikkerhed tilskynder også til øget brug af netbank og shopping, hvilket ville skabe flere muligheder for virksomheder. Det stigende antal 'cyber-angreb' rettet mod lande og institutioners kritiske infrastruktur, viser også behovet for at rykke fremad på dette område.

Kommissionen vil arbejde på at koordinere den europæiske respons på 'cyber-angreb' ved at oprette et europæisk respons system til 'cyber-angreb', som inkluderer et netværk af 'Computer Emergency Response Teams' (CERT). Vi vil også styrke reglerne for den enkeltes privatliv og beskyttelse af persondataoplysninger. Kommissionen vil, styrke sin indsats mod stødende og skadeligt indhold på nettet, for at sikre børnene når de er på nettet.

Hurtigt og meget hurtigt internet

Adgang til internettet kan skabe mere uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder, det kan forbedre levestandarden for den ældre generation og øge adgangen til offentlig information og offentlige tjenester. Bredbåndsiinternetadgang er ved at blive afgørende for den økono-

miske vækst og udvikling i Europa – det er en platform for nye markeder, det vigtigste middel til at levere massevis af information og et godt medium for innovation. Europa har i dag nogle af de højeste bredbåndsdekninger i verden. Men der er stadig mange europæere der ikke har en bredbåndsforbindelse. Adgangen til hastigheder og kvalitet er meget varieret, og disse forskelle kan ikke bortforklares med kulturelle eller demografiske årsager. Der er også markeds og politik problemer – og det er dem vi arbejder på.

Kommissionen er forpligtet til at samarbejde med de nationale og regionale myndigheder og virksomheder for at sikre at alle europæere kan have basal bredbåndsadgang til internettet i 2013, og at alle kan have adgang til højhastighedsinternet på 30 Mbps eller højere i 2020. Vi sigter også mod at have 50 % eller derover af europæiske husstande til at abonnere på ultrahurtigt internet på over 100 Mbps. Udrulning af 'næste generation adgang' (NGA) netværker er essentielle til dette, og vi vil fremme denne udbredelse gennem en bedre anvendelse af EU midler, samt styrkelsen af samarbejdet mellem offentlige og private aktører. For eksempel, vil vi sørge for at entreprenørarbejdet involverer potentielle investorer, som kan sørge for at forsyningsvirksomheders infrastruktur er velegnet til kabling. Den digitale dagsorden vil også fremme EU-koordineringen i forbindelse med radio frekvens forvaltning for at øge væksten af innovative trådløse bredbåndstjenester.

Forskning og innovation indenfor IKT

IKT har fuldstændig ændret den måde vi lever på – fra brugen af computere til mobiltelefoner – og de har potentiale til at levere mange flere forbedringer. Men leveringen af dette potentiale kræver at vi investerer i mere IKT relateret forskning og udvikling (F&U). I øjeblikket er F&U udgifter til IKT i Europa kun 40 % af hvad det er i USA, hvilket gør at vi halter bagefter vores største konkurrenter. Dette er ikke en bæredygtig tilgang til at løse vores økonomiske og sociale udfordringer.

I betragtning af hvor meget IKT bidrager til den samlede værditilvækst i den europæiske industrielle styrke, såsom biler (25 %), forbrugerelektronik (41 %) og medicinal og sundhed (33 %), så truer den manglende IKT F&U hele EU's produktions- og servicesektoren. Vi skal have løst dette problem og sørge for at vores bedste ideer når ud til markederne. Netop derfor har vi brug for en masse kloge mennesker og gode ideer i Europa. Kommissionen afsætter den største del af midlerne under det syvende rammeprogram for forskning (FP7), eller omkring €9 milliarder til støtte for F&U indenfor IKT.

Derudover, vil vi arbejde tæt sammen med EU-landene for at tiltrække flere private midler til IKT forskning (på områder som fremtidens internet, fremtidens fabrikker, energieffektive bygninger eller grønne biler), med en samlet EU-støtte på 1 mia. € og benytte omkring € 2 mia. af det private forbrug. Vi vil forsøge at opretholde tempoet i årlige stigninger med 20 % i IKT F&U budgettet, i det mindste indtil 2013. Den digitale agenda opfordrer også medlemslandene til at fordoble deres årlige samlede offentlige udgifter til IKT F&U i 2020 til €11 mia. Sidst men ikke mindst, vil vi forenkle bureaukratiske procedurer, således at det bliver nemmere for unge forskere og små og mellemstore virksomheder at få adgang til F&U finansiering.

Digitale færdigheder og tilgængelige online-tjenester for alle europæere

Efterhånden som flere og flere opgaver udføres online, fra at søge job til at betale skatter eller reservering af billetter, så er brugen af internettet blevet en integreret del af hverda-

gen for mange europæere. Forskningen viser, at folk med IKT færdigheder tjener mere end mennesker uden sådanne færdigheder. Internettet er et våben mod fattigdom. Omend, omkring en fjerdedel af europæiske borgere har aldrig brugt internettet. Vi ønsker, at disse 110 millioner mennesker skal have de færdigheder og kompetencer de har brug for, for at være en del af den digitale tidsalder. Desuden, lider Europa under et voksende mangel på IKT færdigheder og kunne komme til at mangle kompetente fagfolk til at udfylde så mange som 700.000 IT jobs inden 2015. Det er derfor vi opfordrer flere europæere, og specielt kvinder til, at vælge en IKT karriere, sådan at vi kan imødekomme efterspørgslen på IKT uddannet personale fra den private og offentlige sfære. Der er 30 millioner kvinder i alderen 15 til 24 i Europa, der kunne blive motiveret til at blive professionelt involveret i IKT.

Den digitale dagsorden foreslår en række tiltag for at øge europæernes IKT færdigheder og kompetencer. På denne måde vil alle være i stand til at nyde godt af den digitale verden. Vi vil forsøge at tiltrække de unge mennesker og specielt kvinder i alle aldre, der er almindelige brugere af IKT til jobs i IKT. For de mennesker der allerede bruger deres IKT færdigheder og arbejder i den teknologiske sektor, vil den digitale dagsorden hjælpe med at anerkende deres kompetencer over hele EU, således at arbejdsgivere der har brug for medarbejdere med særlige IKT færdigheder nemt kan identificere dem.

Brugen af IKT potentialet til gavn for samfundet

Vi har brug for at investere i intelligent brug af teknologi til at finde løsninger på nogle af Europas største problemer: et højt energiforbrug, forurening, aldrende borgere. I sundhedssektoren, skal europæerne have adgang til deres online journaler, uanset hvor de befinder sig i EU. Den digitale dagsorden for Europa har også til formål at fremme energibesparende IKT teknologier, for eksempel effektive belysningsystemer, for at hjælpe EU med at opfylde sine 2020 klima- og energimål og reducere udledningen af drivhusgasser med 50 % inden 2050.

Kun halvdelen af EU-borgerne har brugt online e-tjenester (såsom registrering af virksomheder eller skattemæssige indberetninger) og de tjenester er selv sjældent tilgængelige på tværs af grænserne. Vi ønsker at fremme brugen af digital forvaltning og have flere tjenester online på tværs af lande grænser.

Opnåelsen af fremskridt i de prioriterede områder i den digitale dagsorden for Europa vil gavne alle – borgere, regeringer og virksomheder. Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) vil for eksempel være i stand til at gennemføre elektroniske betalinger og fakturering på tværs af nationale grænser, på grundlag af sikre og effektive betalingsmetoder, når det fælles europæiske betalingsområde (SEPA) er tilendebragt. Den forbedrede digitale forvaltning vil gøre det muligt for små og mellemstore virksomheder at bruge mindre tid på administrative procedurer og opnå nye forretningsmuligheder. Forhøjningen af IKT implementeringen i produktionsprocessen, vil bidrage til øget konkurrenceevne i de europæiske produktions virksomheder. IKT branchen vil selv høste fordele ved gennemførelsen af den digitale dagsorden for EU's mål om at forbedre IKT uddannelse. Som følge heraf, vil sektoren være i stand til at ansætte de højt kvalificerede specialister, for at fortsætte de vellykkede resultater.

Konklusion

Et år inde i gennemførelsen af den digitale dagsorden, kan vi se, at vores ambitiøse program er delvis på sporet. Vi har afsluttet de fleste af aktionerne for det sidste år, dog med nogle der sakker bagud, som vi arbejder på at få tilbage på det rigtige spor. Alt i alt, er vi glade for, at vi bevæger os fremad mod at gøre den digitale dagsorden til en realitet.

Dog kan målene i den ambitiøse digitale dagsorden for Europa ikke nås uden en fælles indsats fra os alle – borgere, virksomheder og offentlige myndigheder. Vi skal arbejde sammen om at opnå de resultater vi ønsker, og således bidrage til vores økonomiske konkurrenceevne og en lysere fremtid for os alle.

Det indre marked skal online

Af Brian Mikkelsen, Økonomi- og Erhvervsminister (K)

Jeg er som mange andre danskere afhængig af min mobiltelefon. Det er et vigtigt arbejdsredskab, som har fået endnu større betydning med udviklingen af mailfunktion og adgang til internettet. Min smartphone skaber fleksibilitet og effektivitet i en travl hverdag.

Nye innovative online produkter og services er imidlertid ikke alle forundt. I mange lande rundt om i Europa lader nyskabelserne vente på sig. Det skyldes bl.a., at de nødvendige licenser ikke er til stede eller, at markedet simpelthen er for lille til, at det kan svare sig for udbydere at etablere sig i landet. Det gælder for eksempel lovlige udbydere af online-musik, som man kan downloade på sin smartphone. Problemerne med tilgængeligheden af online-musikbutikker kunne vi løse, hvis vi blev enige om en fælles europæisk forvaltning af online rettigheder i Europa.

Et andet problem opstår, når jeg for eksempel rejser til Bruxelles for at deltage i ministerrådsmøder om at styrke det indre marked. Her bliver det pludseligt meget dyrt at hente og sende materiale. Det skyldes uforholdsmæssigt høje roaming priser. Det koster faktisk ikke ret meget ekstra for teleselskaberne at levere deres digitale services i andre lande, men alligevel er det dyrt for forbrugeren at gøre brug af dem.

Der er behov for, at vi i Europa nedbryder barriererne for det digitale indre marked, præcis som vi har gjort det for varer og tjenesteydelser. Dette er i min optik et vigtigt skridt ud af den økonomiske krise.

Vi skal bruge det digitale indre marked til at skabe øget konkurrence og dermed mere innovation og dynamik på markederne. Et digitalt indre marked skaber grobund for effektive virksomheder og iværksættere, som vokser frem og lægger pres på mindre effektive virksomheder. Forbrugerne får samtidig adgang til at købe vare- og tjenesteydelser til lavere priser, og de får adgang til et større udbud. Som et eksempel kan nævnes, at flypriserne er faldet med 40 pct., siden de europæiske lande i 1990'erne indførte mere konkurrence på luftfartsmarkedet.

Det danske potentiale

I internationale sammenligninger ligger Danmark i front, når det kommer til digitalisering af forvaltningen og borgernes kompetencer til at anvende de digitale muligheder. Med regeringens kommende digitaliseringsstrategi for den offentlige sektor tager vi endnu et skridt på vejen mod den digitale vidensøkonomi. Med fokus på at skabe en enkel, effektiv og sammenhængende offentlig sektor vil vi i årene 2011-2015 på erhvervsområdet arbejde for målrettet kommunikation med den enkelte virksomhed, øget data- og informationsadgang og mere offentlig-privat samarbejde. På den måde kan vi skabe de bedst mulige vilkår for digital forretning, så de bedste løsninger og digitale services kommer i spil til fordel for alle i vores samfund.

Nye tal fra Boston Consulting Group viser, at internettet bidrager med omkring 96 mia. kr. eller 5,8 pct. af Danmarks BNP. Det er på sin vis positivt, men tallet kunne være endnu større. Meget tyder på, at det fragmenterede digitale indre marked er en medvirkende faktor til, at Europa generelt set halter efter USA, når det kommer til produktivitetstilvæksten. Den udvikling skal vi have vendt. Selvom udfordringerne er mangesidede og komplicerede, er mulighederne for Danmark og EU ganske betragtelige. Det kan vi ikke sidde overhørigt.

Et digitalt indre marked i EU

For at udnytte digitaliseringens muligheder fuldt ud, må vi åbne op for digital interaktion over grænserne i Europa. Der ligger et enormt potentiale i at skabe adgang for virksomhederne til et digitalt hjemmemarked på 500 mio. købestærke forbrugere. Beregninger fra Copenhagen Economics fra 2010 viser, at en gennemførelse af et digitalt indre marked, vil kunne generere en samlet vækst på minimum 4 pct. af BNP i de 27 medlemslande frem mod 2020. Det svarer til en økonomisk vækst på 500 mia. euro. En vækstmulighed vi ikke har råd til at gå glip af.

Indsatsen for at fremme et digitalt indre marked skal efter min mening stå på tre ben. Vi skal sikre, at virksomhederne har mulighed for at udbyde deres varer til hele det europæiske marked. Vi skal sørge for, at forbrugerne er trygge ved at handle over landegrænserne via internettet. Og vi skal sikre, at den digitale forvaltning er effektiv og kan lette de administrative byrder, samtidig med, at der kan udvikles nye intelligente løsninger og services.

Virksomhedernes muligheder

For virksomhederne er der fortsat en række forskellige tekniske og juridiske barrierer, som forhindrer en fuld udnyttelse af potentialet i det digitale indre marked. Jeg har allerede peget på udfordringerne i relation til en fragmenteret forvaltning af online-rettigheder i Europa. I den forbindelse er det værd at bemærke, at Kommissionen formentligt i efteråret 2011 vil fremlægge et forslag til nye fælleseuropæiske regler vedrørende kollektiv forvaltning af online-musikrettigheder. Det er et følsomt område, som tidligere har vist sig svært at nå til enighed omkring. Jeg tror, at vi i lyset af den økonomiske krise denne gang vil opleve større politisk vilje til at nå resultater, som fører til et mere gennemskueligt, nemt og effektivt forvaltningssystem.

En anden mulig barriere for virksomhederne er variationerne i landenes databeskyttelsesregler. De kan medføre, at virksomheder skal håndtere personoplysninger forskelligt på tværs af landegrænserne i Europa. De nuværende regler baserer sig på et EU-direktiv fra 1995. Et forslag til revision af EU's databeskyttelsesdirektiv ventes medio 2011, og det er forventningen, at der her lægges op til mere ensartet implementering af reglerne i de forskellige medlemslande.

En tredje barriere vedrører elektronisk betaling og fakturering. Her pågår der i øjeblikket i EU et stort arbejde for at udvikle og implementere fælles standarder. Målet er at gøre det muligt at betale og fakturere elektronisk på tværs af landegrænser, som om varen var købt over internettet på det nationale marked. Generelt er der behov for, at gøre standardiseringssystemet i Europa mere effektivt, så det følger med den teknologiske udvikling. Det får vi mulighed for at drøfte i 2011 på baggrund af et nyt forslag fra Kommissionen.

Listen af barrierer spænder endnu bredere, og det er karakteristisk at der på en lang række

områder er initiativer på vej fra Kommissionen. Disse initiativer vil vi skulle forhandle under det danske EU-formandskab i første halvdel af 2012.

Tryghed for forbrugerne

Via min smartphone har jeg adgang til netbutikker over hele verden. Jeg kan også downloade en applikation, som gør det muligt ved hjælp af strekkoden på en vare, at få oplysninger om, hvordan jeg billigst kan få fat på denne vare over internettet. Teknologien giver på den måde alverdens virksomheder direkte adgang til min dagligstue, og den giver mig adgang til virksomheder over hele verden. Det skaber konkurrence, som sikrer, at virksomhederne hele tiden stræber efter at forny sig og effektivisere produktionen. Derudover giver det os forbrugere mulighed for at vælge blandt et større udbud af varer og et bredere varesortiment, end hvis vi udelukkende handler inden for hjemlandets grænser.

Desværre er internethandlen over grænserne i EU ret begrænset. Mens hver tredje europæer i 2008 foretog mindst ét køb over internettet, gennemførte kun 7 pct. af europæerne et køb i netbutikker i andre EU-lande end deres eget.

Europæiske forbrugeres manglende tilskyndelse til at handle over grænserne på internettet handler formentlig om mangel på tryghed i forhold til at handle med virksomheder og på hjemmesider, der ikke hører hjemme i deres eget medlemsland. Usikkerhed om returret, reklamationsret og klageadgang spiller ind her, ligesom mere kulturelle barrierer som fx sprog kan have en betydning.

Det er vores opgave som lovgivere at sikre forbrugernes rettigheder, når de handler på internettet. Dette kan vi gøre ved at gennemføre fælleseuropæiske regler for reklamationsret og klageadgang. For at komme den manglende tillid til internetkøb til livs kan vi fx arbejde for, at der på europæisk plan indføres et e-handelsmærke. Et sådant mærke vil kunne give forbrugeren en sikkerhed for, at en given hjemmeside følger de fælles regler for fx reklamationsret og klageadgang.

Effektiv forvaltning

Det digitale indre marked skal ikke kun fungere mellem virksomheder og forbrugere, men i høj grad også mellem virksomhederne og de offentlige myndigheder. I Danmark har vi vist, hvordan digitalisering kan anvendes til at skabe optimale rammer for kontakten imellem den offentlige sektor og brugerne. Det er fx tilfældet, når nye tværoffentlige digitale løsninger er designet og udviklet med fokus på slutbrugerne og deres arbejdsprocesser samt ledsaget af regelforenkling. Indsatsen har vist sig at være stærkt medvirkende til at reducere de administrative byrder for virksomhederne herhjemme.

Men effektiv digital forvaltning letter ikke blot byrder og frigiver tid. Et fælleseuropæisk e-forvaltningssystem med fri adgang til de løsninger og indsamlede data og informationer, som de offentlige myndigheder ligger inde med, kan også udnyttes til at udvikle nye intelligente produkter og services. Det kan fx være nye smarte tjenester, avancerede analyser og målrettet information til nytte for både borgere og erhvervsliv. Herhjemme har vi med fx Rejseplanen og diverse kort-tjenester set, hvordan tilgængelig information anvendes af private virksomheder til at skabe smarte og brugervenlige løsninger for forbrugerne, løsninger, der hjælper dem i hverdagen.

I EU regi vil vi fra dansk side fortsat arbejde for at fremme e-forvaltning med henblik på at reducere de administrative byrder. Det kan fx være ved at sætte fokus på, at der i ny lovgivning ikke er barrierer for e-forvaltning så som krav om fysisk fremmøde eller underskrift og i de tilfælde, hvor det er relevant, at foreslå, at e-forvaltning indtænkes som en mulighed fra starten.

Man kunne også forestille sig en screening af eksisterende EU-regler for at checke, om man med e-løsninger kunne afvikle nogle af de mange byrder, som virksomhederne oplever. Det kunne fx være blanketter i forbindelse med udbud, som kunne digitaliseres, så de sikrer, at virksomhederne ikke laver formelle fejl i forbindelse med et udbud. I dag oplever mange virksomheder desværre ofte at blive diskvalificeret på grund af formelle mangler i et tilbud, hvilket elektroniske skabeloner kan være med til at undgå.

EU-initiativer bør også bidrage til at lette sagsbehandlingen, når virksomheder flytter eller skal henvende sig til myndigheder på tværs af landegrænser. Det er nødvendigt, at de digitale signaturer i EU's medlemslande bliver i stand til at "tale sammen", så også udenlandske virksomheder kan udnytte mulighederne i forhold til eksempelvis elektronisk indberetning på virk.dk. Ligeledes bør der arbejdes for en sammenkobling af virksomhedsregistre, der sikrer, at informationer kan flyttes på tværs af landegrænser sammen med virksomhederne.

Reglerne for elektronisk signatur og sammenkobling af virksomhedsregistre er ligeledes initiativer, som vil skulle forhandles frem mod og under dansk EU-formandskab i 2012.

Det digitale vækstspor

I en informations- og vidensøkonomi er det digitale et oplagt fokusområde for videreudviklingen af det indre marked til gavn for vækst og beskæftigelse i Europa. Et stort købestærkt hjemmemarked er bl.a. en hel central forudsætning for vækst blandt de mange iværksættere, som leverer indhold til de digitale medier.

Fra dansk side kan vi trække på vores gode erfaringer med internetvante forbrugere, innovative virksomheder, der bruger digitale muligheder aktivt, og en e-forvaltning, der i stigende grad benytter sig af ny teknologi til at levere den bedste service.

Men hvis vi skal sikre, at potentialet i de nye teknologier udnyttes fuldt ud, er det centralt, at vi skaber europæiske rammevilkår for, at vi kan handle frit med hinanden og kommunikere effektivt med offentlige myndigheder også over de nationale grænser.

Vi har en produktivitetsudfordring i Europa. Denne udfordring skal vi adressere. Dette kan vi bl.a. gøre ved at skabe et digitalt indre marked. Det kræver, at vi reducerer de nuværende barrierer for virksomhederne, at vi skaber tryghed for forbrugere, og at vi formår at anvende digitaliseringen til at lette byrderne for vores virksomheder og åbne op for nye digitale forretningsmuligheder. Hvis vi lykkes på disse parametre, er der efter min mening et godt fundament for, at det digitale indre marked kan være katalysator for ny vækst og produktivitet i Europa.

Europas fremtid er digital

Af **Charlotte Sahl-Madsen,**
Videnskabsminister (K)

2010 var året, hvor Danmark og de fleste andre europæiske lande for alvor kom ud af den akutte økonomiske krise, som hærgede den globale økonomi i kølvandet på uroen på de finansielle markeder i sommeren 2008. Indrømmet, væksten i Europa er med få undtagelser stadig meget begrænset, men i det mindste er et stort flertal af de europæiske lande kommet ud af recessionens kløer.

Betyder det så, at økonomien igen på rette spor? Ja, patienten overlevede da operationen, men samtidig døjer patienten stadig med nogle alvorlige symptomer, som truer helbredet på lang sigt.

Den kommende generations udfordringer

Lægens diagnose lyder blandt andet på lav vækst i produktiviteten, forringet konkurrenceevne, et begrænset arbejdsudbud og for lidt innovation ude i virksomhederne. Dertil kommer den efterhånden velkendte demografiske udfordring med en aldrende befolkning, som betyder, at forsørgerbyrden i fremtiden bliver vendt på hovedet: I dag forsørger to arbejdstagere én person uden for arbejdsmarkedet, men om en generation vil forholdet være omvendt – én til to.

Det er ikke unikke danske udfordringer, men noget, som vi ser overalt i Europa. Og Europa er udfordret globalt. Vi må erkende, at billedet af den globale arbejdsdeling med innovation og forskning i Europa og USA og de store produktionshaller i Asien er forældet. I 2025 forventes Kina og Indien at stå for 20 procent af den globale forskning og udvikling, og Kina er blevet det største internetmarked med 420 millioner internetbrugere.

Europa må tage udfordringen op og sikre, at vi ikke taber i den globale konkurrence om investeringer, arbejdspladser og økonomisk vækst.

Vækstkuren for Europa er fællesskab

Vi skal derfor arbejde på løsninger, som Europa kan være fælles om og som kan løfte hele Europa og fremtidssikre væksten langt ind i det 21. århundrede. 2010 var derfor også året, hvor EU's nye vækststrategi – Europa 2020 – blev lanceret af José Manuel Barroso. Med fuld opbakning fra stats- og regeringscheferne skal Europa frem mod 2020 satse på økonomisk vækst, som er intelligent, bæredygtig, og som sikrer social sammenhængskraft. Det er tre væsentlige prioriteringer, hvis Europa skal kunne klare sig i konkurrencen mod fremadstormende økonomier som Kina, Indien og Brasilien og samtidig kunne fastholde vores velfærd på et fornuftigt niveau.

Kommissionen foreslår, at vi satser på intelligent vækst, hvilket vil sige udvikling af en økonomi baseret på viden og innovation. For hvis vi ønsker at komme ud af den truende lavvækstfælde, som Europa går imod i de kommende år, er der dybest set tre muligheder: Vi kan arbejde hårdere, længere eller mere intelligent. En gang kunne vi forbedre produktivi-

teten ved at indkøbe maskiner og automatisere fysiske arbejdsprocesser – i dag kan vi også forbedre produktiviteten ved eksempelvis mere systematisk at indarbejde it-baserede løsninger i såvel den offentlige som den private sektor.

For at gennemføre den nye vækststrategi har Kommissionen det seneste år søsat syv såkaldte flagskibsinitiativer, hvoraf den første var Europa Digitale Dagsorden. At kalde dette for en ny IKT-strategi for EU finder jeg faktisk er lidt af en underdrivelse. Strategien drejer sig om meget mere end at udrulle bredbånd og fremme digital forvaltning. Dagsordenen sigter nemlig ikke mindst mod skabelsen af en digital videnskabsøkonomi i Europa, der hænger sammen på tværs af landegrænser: Et digitalt indre marked.

Digitalisering en stor del af løsningen

En fælleseuropæisk tilgang på det digitale område har et enormt potentiale. Den europæiske IKT-sektor skønnes i sig selv at have en markedsværdi på næsten 5.000 milliarder kroner om året, men endnu mere interessant er den afledte effekt af IKT i hele samfundsøkonomien. Øget brug af IKT gearer arbejdsgangene i alle andre sektorer, og dette kan tilskrives en femtedel af den samlede produktivitetsvækst i EU. Endvidere er det blevet estimeret, at EU samlet kan opnå en stigning i bruttonationalproduktet på fire procent ved en gennemførelse af et digitalt indre marked inden år 2020. Et endnu mere konkret eksempel er de offentlige myndigheders data i medlemsstaterne. Hvis de bliver stillet frit til rådighed for erhvervslivet vil de i sig selv have en værdi på 200 milliarder kroner – om året!

Intelligent vækst har vi fokus på i Danmark blandt andet i den kommende tværoffentlige digitaliseringsstrategi for 2011-15. Her er det et vigtigt mål at skabe grobund for nye forretningsmuligheder og det offentlige skal fortsat effektivisere og opnå besparelser ved hjælp af digitalisering. Men offentlig digitalisering skal i lige så høj grad være med til at skabe en platform for innovation og vækst i ude i de danske virksomheder.

At realisere de erhvervsmæssige potentialer i offentlige data er et af rationalerne bag vores initiativ 'Offentlige Data I Spil' her i Danmark. Initiativet går ud på, at offentlige myndigheder skal stille deres data til rådighed for private virksomheder, iværksættere og borgere, så de kan skabe innovative digitale produkter og tjenester på basis af data. På den måde kan vores eksisterende digitale ressourcer udnyttes til mere – og af flere – og være med til at skabe forretning, digital udvikling og vækst.

Vi har også inden for Videnskabsministeriet eget område sat fokus på universiteterne som digitale spydspidser både i forhold til den daglige administration og i undervisningen. Vi ser blandt andet på, hvordan man kan integrere brugen af IKT i undervisningen, så det sikres, at denne fastholder et højt internationalt niveau. Det samme gælder afholdelsen af eksaminer, hvor de studerende i forvejen arbejder digitalt med deres skriftlige bidrag lige indtil opgaverne skal afleveres til bedømmelse.

Digitalt indre marked til gavn for forbrugere og virksomheder

Et velfungerende digitalt indre marked er kendetegnet ved gode rammebetingelser for virksomhederne, som sikrer at innovationen blomstrer, at forbrugerne nyder godt af lavere priser, højere kvalitet og flere valgmuligheder på et større og mere konkurrencepræget marked. Samtidig kan de europæiske virksomheder ved at investere i og udnytte potentialet ved

IKT vokse sig større og øge deres globale konkurrenceevne i takt med, at produktivitetstigninger fører til en betydelig stigning i væksten og jobskabelsen. Også i den offentlige sektor vil anvendelsen af IKT give øget effektivitet og bedre tjenesteydelser for borgerne.

Det skal være nemmere at få lovlig adgang til digitalt indhold på tværs af grænserne. I den digitale tidsalder er det helt fundamentalt, at forbrugerne har let og hurtig adgang til digitalt indhold på nettet. Muligheden for at "clear" de nødvendige ophavsrettigheder er i dag ikke optimal, idet man ofte vil skulle indgå aftaler med de nationale kollektive forvaltnings-selskaber, som varetager rettighedshavernes interesser. Det er derfor vigtigt, at vi på europæisk niveau forsøger at finde en model, som gør det nemmere at "clear" rettighederne på tværs af landegrænserne.

Det er ikke en let opgave, for det er af stor betydning, at der findes en afbalanceret løsning, der ikke alene tilgodeser forbrugerne og indholdsudbydere, men også tager nødvendigt hensyn til rettighedshavernes interesser. Men løsninger, som kan sikre lovlig adgang til digitalt indhold på tværs af Europas grænser, er nødvendige, for det er et faktum, at amerikanske virksomheder som Amazon og Google har en konkurrencefordel i forhold til europæiske virksomheder.

Men vi må også være realistiske og erkende, at der er en anden mulighed for relativt nemt at skaffe sig adgang til digitalt indhold, selvom vi endnu ikke har et velfungerende digitalt indre marked i Europa. Der er ingen tvivl om, at nem og lovlig adgang til at downloade film, musik, og spil – også på tværs af Europas grænser – vil være et vigtigt skridt for at imødegå interessen for ulovlige downloads på internettet.

Enkle regler og åbne standarder

Skabelsen af et digitalt indre marked kræver flere initiativer end blot på ophavsretsområdet, hvis elektronisk handel over grænserne fremmes. Reglerne skal generelt være mere enkle og forbrugerne skal have tillid til, at man kan handle over internettet i andre EU-lande uden at blive snydt og have adgang til effektive klagemuligheder. Kommissionen arbejder i den forbindelse på en sammenskrivning af de rettigheder forbrugerne allerede har i for af et "kodeks for digitale forbrugerrettigheder". Dette vil samtidigt gøre det nemmere for små og mellemstore virksomheder at følge reglerne.

Nært forbundet med forbrugerrettigheder er også spørgsmålet om betalinger. Godt nok ydes forbrugersiden en vis beskyttelse ved brug af kreditkort, men emnet har stor betydning for virksomheder, som handler med hinanden og med det offentlige på tværs af landegrænser. Eksempelvis beløber den offentlige sektors indkøb sig til mere end 1.500 milliarder euro om året i EU. Fra dansk side er vi i dag med til at skabe en digital infrastruktur, der gør, at denne handel kan finde sted via internettet – og at den kan ske på tværs af grænserne i EU.

I den forbindelse bruger vi aktivt de gode danske erfaringer med NemHandel, en standard for elektronisk handel, som har bevirket mindre administrativt bøvlg og hurtigere forretnings-gange i mange danske virksomheder og specielt i forhold til fakturering. NemHandel bygger på åbne standarder, og fra dansk side har vi store interesser i, at disse også fremover vil kunne anvendes på tværs af landegrænserne.

Brug af mobilen i udlandet

Endelig vil jeg gerne fremhæve priserne for at gøre brug af sit mobilabonnement i udlandet (roaming), som er en barriere, som både privatpersoner og virksomheder oplever, hver gang man krydser en landegrænse. Det kedelige eksempel er, at medarbejdernes arbejdsadfærd i udlandet hæmmes, idet virksomheder ser sig nødsaget til at begrænse anvendelsen af e-mail og andre datakrævende mobiltjenester. Almindelige forbrugere vælger simpelthen bare at slukke for telefonen – en adfærd som næppe gavner samfundsmæssigt. Problemerne med roamingtjenester skyldes grundlæggende manglende konkurrence mellem teleselskaberne på disse specifikke tjenester – en såkaldt markedsfejl. Et skræmmende eksempel er de seneste tal, som viser at den gennemsnitlige pris for at hente data med sit mobilabonnement er op til 37 gange højere i et andet EU-land end i brugerens hjemland. Det er en problemstilling, som man på europæisk plan har drøftet i flere år, og der blev senest i 2009 taget lovgivningsmæssige tiltag med prislofter. Jeg havde helt klart foretrukket, at fri konkurrence havde løst problemet, men det er ikke sket. Det er derfor positivt, at Kommissionen i Europas Digitale Dagsorden har fastholdt fokus med sin målsætning om, at roamingpriserne skal nærme sig de nationale priser i 2015.

Hurtigt bredbånd er fundamentet

Forudsætningen for, at en digital økonomi kan vokse kraftigt og dermed skabe arbejdspladser og velstand, er at borgerne og virksomhederne kan få adgang til det indhold og de tjenester, som de ønsker. Krav til kapacitet eller hastigheder skal ikke være en hindring for udbredelsen af nye innovative tjenester, og der skal være adgang til hurtigt bredbånd i enhver krog af Europa.

Der er dokumentation for, at udbredelsen af bredbånd fører til stigning i den samlede økonomiske vækst. Derudover kan høje bredbåndshastigheder eksempelvis også give gode muligheder for anvendelse af videomøder, e-læringstilbud og telemedicin – tre områder, som alle kan gøre det nemmere at bo i mindre befolkede områder.

I EU's Europa 2020-vækststrategi er der derfor fastsat en målsætning om, at alle europæere i 2020 skal have adgang til internethastigheder på over 30 megabit i sekundet. Kommissionen har derfor i kølvandet på Europas Digitale Dagsorden fremlagt en række initiativer til fremme af investeringer i bredbånd i EU's medlemsstater. Forslagene fra Kommissionen er generelt fornuftige, men de afspejler samtidigt at behovene for en målrettet indsats kan variere fra land til land.

I Danmark er vi helt enige i behovet for hurtigt bredbånd, om end regeringen sidste sommer vedtog en endnu mere ambitiøs målsætning om, at alle danskere i 2020 skal have mulighed for adgang til mindst 100 megabit i sekundet. Denne målsætning skal indfries med en markedsbaseret tilgang, som hidtil har virket succesfuldt i Danmark. Det betyder, at man fra det offentlige side udelukkende skal sikre gode rammebetingelser for telebranchen, som betyder at de høje hastigheder vil blive efterspurgt af borgere og virksomheder – og det offentlige selv.

Kravene til bredbåndshastigheder forventes at stige i takt med, at brugerne selv i højere grad lægger billeder og videoer på internettet. Kravene vil også stimuleres i takt med, at både den private og offentlige sektor tilbyder mere avancerede og interaktive tjenester, som giver øget behov for både at downloade og uploade store mængder data.

Cloud computing

Højere krav til infrastrukturen gælder for eksempel også ved den øgede brug af cloud computing. Cloud betyder, at data og afvikling af software er flyttet fra brugerens pc ud i "internetskyen". Dette har de seneste år har vist sig at være et af de største udviklingsområder, som på sigt vil ændre den måde, hvorpå man i både den private og offentlige sektor vil anvende og anskaffe it.

Cloud computing giver en langt højere grad af fleksibilitet og mulighed for digital innovation. Cloud computing er samtidigt billigt, og implementeringen er hurtig. Det betyder, at man kan skabe et gunstigt innovationsmiljø, hvor enkelte fejlskud ikke koster så meget. I dag kan man eksempelvis åbne en server på bare et par minutter – og lukke den ned igen, så snart der ikke er brug for den længere.

Videnskabsministeriet bruger også cloud computing. Vi har selv opnået en driftsbesparelse på 60 procent ved at flytte systemet til digital fakturering, NemHandel, "ud i skyen". Derudover assisterer Videnskabsministeriet IT-Universitetet i deres indledende arbejde med at skifte til cloud computing.

Færdigheder afgørende for digitaliseringen

Den anden fundamentale forudsætning for en digital økonomi i Europa er at sikre den europæiske befolknings digitale færdigheder. Dette vil i fremtiden være et helt afgørende parameter i den globale konkurrence om udviklingsmuligheder, investeringer og beskæftigelse samt for, at vi kan høste gevinsterne ved digitalisering.

Digitale færdigheder handler om, at alle har de mest basale færdigheder til at udnytte digitale tilbud fra både den offentlige og private sektor, hvilket sikrer bedre beskæftigelsesmuligheder, og bedre mulighed for at deltage aktivt i samfundsudviklingen. Digitale færdigheder handler også om, at mange har mere avancerede færdigheder til at skabe digitalt indhold, idet internettet har udviklet sig til et velegnet værktøj til at fostre innovation og udvikling.

I Europas Digitale Dagsorden har Kommissionen derfor blandt andet annonceret indførelsen af et fælles sæt EU-indikatorer for digitale færdigheder. Det er et rigtigt godt forslag, for benchmarking er et afgørende værktøj, hvis vi i EU skal udnytte teknologiens muligheder for vækst og viden.

Dagsordenen for det danske EU-formandskab

Ved at fremme et digitalt indre marked, hurtige bredbåndsforbindelser i hele Europa, et højt niveau af digitale færdigheder hos EU-borgerne samt andre dele af Europas Digitale Dagsorden er jeg sikker på, at man vil kunne levere et vigtigt skub fremad for den europæiske økonomi. Digitalisering kan naturligvis ikke i sig selv løse alle problemer, men at omstille Europa til en digital videnskøkonomi er uden tvivl et vigtigt element, hvis vi i Europa på lang sigt kan vedblive med at være en af verdens mest konkurrencedygtige økonomier.

Det vil være mit udgangspunkt, når Danmark er formand for EUs Ministerråd fra den 1. januar 2012 og seks måneder frem.

Det digitale potentiale

**Af Morten Løkkegaard,
Medlem af Europa-Parlamentet (V)**

Hvis EU skal rejse sig fra den økonomiske krise og opfylde ambitionerne indeholdt i Europa 2020 strategien, skal den digitale dagsorden have en nøgleposition. Og vi skal hellere starte i dag end i morgen.

Mange vil sikkert tro, at vi i Europa er langt foran resten af verden, måske lige med undtagelse af USA. For vi har en opfattelse af, at det går os godt og at vi er resten af verden overlegne. Og det er vores akilleshæl. Vi er nemlig allerede blevet overhalet af lande som Sydkorea og Japan på det digitale marked. Vi er skildpadden i den globale verdensorden. Skildpadden har en tendens til at trække hovedet ind i skjoldet og vende verden ryggen, når det går den skidt. Som liberal vil jeg dog advare mod at forfalde til protektionisme bag sit nationale skjold. For når skildpadden igen stikker hovedet ud, vil den opdage, at verden ikke har ventet på den. Den europæiske skildpadder risikerer at blive degraderet til det, den i sandhed er - en dinosaur fra et andet årtusinde. Og de seneste års tendens til protektionisme hjælper os ikke.

Samhandel og frihandel er vejen til vækst og jobskabelse. Det er det Indre Marked et særdeles godt eksempel på. I dag er 30 millioner borgere i EU beskæftiget med et arbejde, der har relation til vores fælles marked. Markedet står for 18 % af BNP i EU - svarende til 2000 mia. Euro. Vi har kort sagt sikret et velstandsniveau i EU, som vi kan takke det Indre Marked for.

De fleste ved, at hjemmemarkedet er enormt vigtigt for en virksomheds mulighed og evne til at vokse sig større og konkurrere globalt. Jeg vil påstå, at det Indre Marked er de danske virksomheders hjemmemarked. I stedet for at have adgang til 5 millioner forbrugere i Danmark har danske virksomheder nu adgang til næsten 500 millioner europæiske - altså 100 gange så mange. Det gør en forskel. Ser vi ud over EUs grænser til Kina, har en kinesisk virksomhed et hjemmemarked, der i princippet udgør omkring 20 % af verdens befolkning. Omend den kinesiske købekraft ikke er nær så stærk som den europæiske, er dette et tankevækkende perspektiv. For Kinas vækst og dermed købekraft buldrer derud af. Vi skal altså på ingen måde tro, at vi kan hvile på laurbærene. Store økonomier kommer og går, og Europa er ikke selvskrevet til at være en økonomisk førernation.

Derfor er det afgørende, at vi stiger på det nye væksttog i tide. Vi går nemlig en fremtid i møde, hvor handel via internettet bliver helt centralt. Potentialet er enormt. Et velfungerende digitalt indre marked kan forøge den europæiske økonomi med 500 milliarder Euro. Der er mange aspekter af det digitale indre marked, mange flere end jeg kan berøre her. Jeg vil derfor begrænse mig til en håndfuld af dem i det følgende.

Adgang til højhastighedsinternet

Hvis vi skal have fuldt udbytte af det digitale potentiale skal vi først og fremmest sikre, at alle har adgang til højhastighedsinternet. Hurtig internetadgang er afgørende for økonomisk

vækst, jobskabelse, velstand og for at sikre, at borgerne har adgang til det indhold, de ønsker. Det er af vital betydning, at alle borgere i Europa får en god, nem adgang til informations- og kommunikationsteknologi udbudt til en rimelig pris. Bredbåndet er arterierne, der skal pumpe liv igennem det stillestående indre marked, og derfor skal infrastrukturen for informations- og kommunikationsteknologi på plads.

Europa er stadig langt efter lande, vi normalt sammenligner os med. EU investerer nu kun 40 % af, hvad USA investerer i sektoren. Det skal vi ændre på, så vi ikke ender sidst i kapløbet. Mit mål er, at alle EU-borgere skal have adgang til minimum 30 Mbit internet-forbindelse inden 2020.

Undervisning i IT-kompetencer

Det er ikke kun adgangen til højhastighedsinternet, der er vigtig for at få borgere og erhvervsliv med på den digitale udvikling. Det kræver også kendskab til internettet for at kunne bruge det. Vi skal simpelthen lære at bruge computer og at gå på internettet. Det virker simpelt for mange og helt naturligt for vores unge, som lærer det i skolen. Men for voksne og især ældre er det ikke en selvfølge at kunne begå sig digitalt. Hele 30 procent af EUs befolkning har aldrig brugt internettet. Der er altså allerede en digital kløft i Europa - en kløft der er tydeligere i visse lande end andre.

Af den årsag er det afgørende, at vi investerer i udviklingen af borgernes it-kompetencer. Unge skal fortsat lære det i skolen, mens der for voksne og ældre it-nybegyndere bør udbydes efteruddannelse og kurser. Vi skal for alt i verden kæmpe for at minimere antallet af 'it-analfabeter'. For udviklingen går kun mod mere digitalisering. Ser man på forventningerne til det fremtidige jobmarked, vil man i EU komme til at mangle omkring 700.000 arbejdstagere med it-kompetencer. En investering i e-læring vil altså fremtidssikre kvaliteten af den danske arbejdsstyrke og modvirke at mange vil blive arbejdsløse grundet manglende it-kompetencer.

E-handel

E-handel er allerede i dag en vigtig del af vores handelsmønstre. Inden for det seneste år har 68 pct. af danskerne handlet på internettet, hvilket placerer danskerne som det mest e-handlende folkefærd i Europa. De fleste danskere har prøvet at købe en flybillet eller noget musik over nettet. Mange af os stopper dog dér. Mit mål er at gøre det lige så normalt at handle fysiske varer og serviceydelser på nettet, som musik, film og andre digitale varer. Hvorfor?

Fordi fordelene er mange. Sælgeren sparer penge på ikke at skulle have en butik på strøget eller andre dyre adresser. Ofte fungerer netbutikkerne dog som supplement til fysiske butikker. Men nettet kan hjælpe til at komme ud til flere forbrugere og dermed holde liv i den fysiske butik. Forbrugeren kan på nettet hurtigt og nemt sammenligne priser og produkter. Hvis man eksempelvis vil købe en ny mobiltelefon, vil man hurtigt kunne kontrollere på nettet, om prisen i FONA er rimelig, eller om der er penge at spare ved at købe den i en netbutik. FONA og andre detailhandler bliver samtidig presset i pris, når de skal konkurrere med netbutikker i andre lande. Den øgede konkurrence er sund og kommer i høj grad forbrugeren til gode i form af billigere varer.

Desværre kniber det både i Danmark og resten af EU fortsat gevaldigt med nethandlen på tværs af EU's grænser. Kun godt 8 pct. af de europæiske forbrugere handler i e-handels-

virksomheder i andre EU-lande. Kun få forbrugere har tillid til at handle over nettet i andre lande. Mistilliden bunder særligt i usikkerhed om, hvilke rettigheder man har, hvad der sker hvis varen ikke dukker op eller hvis man vil bytte eller sende varen retur. Mange er heller ikke trygge ved at bruge sit kreditkort på nettet.

Usikkerheden afholder os desværre fra at høste det enorme potentiale der ligger i det digitale indre marked. Derfor er det vigtigt, at vi får fjernet de eksisterende barrierer for samhandel i EU, ikke mindst for nethandlen. Vi er allerede langt i udarbejdelsen af et regelsæt med fælles europæiske forbrugerrettigheder for nethandel. Og det er bestemt tiltrængt. Vi skal desuden have en europæisk pendant til det danske e-handelsmærke, så forbrugerne ved, hvilke netbutikker de kan stole på. Også dette er vi i fuld gang med at udvikle på EU-niveau.

Det er ikke kun forbrugerne, der er forbeholdne over for grænseoverskridende e-handel. Også virksomhederne holder igen med at sælge til andre lande, da også de har svært ved at overskue 27 forskellige regelsæt for forbrugerrettigheder. I dag sælger kun en femtedel af netbutikkerne i EU til forbrugere i andre lande. Også her er medicinen selvsagt fuldt harmoniserede forbrugerrettigheder for nethandel.

Der er lang vej igen, hvis vi i EU skal have et lige så normaliseret forhold til nettet som til Føtex og FONA og dermed adgang til et større udvalg af billigere og bedre produkter. Tilliden er simpelthen for lav og markedsreglerne, der er udtænkt og konstrueret før internettet, mangelfulde og fragmenterede. Løsningen på dette er som nævnt europæisk. Og vi arbejder på den.

Copyright

Samtidig med at vi skal vænne os til at handle mere på nettet, skal vi også sørge for at det foregår på lovlige vis. Og her er navnlig ulovlige downloads af musik og film - piratkopiering - et stort problem i EU. Alene i 2008, anslås det at de kreative industrier, gik glip af indtægter på omkring 75 milliarder kroner og at pirateri resulterede i tab af 185.000 arbejdspladser. Hvis de kreative industrier skal kunne overleve og bære nye navne frem indenfor film-, musik- og TV-verdenen er det essentielt at de bliver betalt for deres arbejde. Der er derfor ikke tvivl om at der skal sættes ind fra lovgivernes side og den bedst mulige måde at gøre det på er ved at skabe driftsikre lovlige alternativer for forbrugerne. Det betyder først og fremmest at adgangen til lovligt at købe og downloade musik og film fra nettet skal være nem og let tilgængelig.

I dag findes der en bred vifte af lovlige udbydere af digitalt materiale på nettet, hvor forbrugerne med et par enkelte klik, nemt og enkelt kan købe musik. Problemet er at forbrugeren sjældent finder frem til dem. De havner i stedet på det væld af uautoriserede hjemmesider der findes, hvor man enten ved at betale et lille beløb, får adgang til et kæmpe repertoire af værker, eller helt gratis kan downloade. Undersøgelser viser at forbrugere ofte ikke er klar over at de downloader ulovligt. Det rejser to helt klarer problemstillinger. For det første skal vi have højnet oplysningsniveauet, så der ikke er tvivlstilfælde. For det andet skal synligheden af lovlige udbydere forbedres, så forbrugeren ikke er i tvivl om hvor der kan handles lovligt på nettet.

På udbyder-siden varetages kunstnernes rettigheder typisk af store nationale medlemsforeninger - de såkaldte collecting societies - der nyder et de facto monopol i de enkelte medlemslande i EU. Der eksisterer typisk kun én sådan forening per medlemsland. I Danmark

hedder den KODA. Fordelen for kunstnerne er, at de har en organisation til at varetage deres interesser, stå for det administrative samt sørge for at de, der har skabt musikken får betaling, når deres musik spilles offentligt. Undersøgelser fra bl.a. Younison viser, at det kun er mellem 5 og 10 procent af prisen på en downloadet sang, der føres tilbage til kunstneren.

De tal kan ændres til fordel for kunstneren ved at skabe åbne markedsforhold. I øjeblikket lider konkurrencen, da priserne på licenserne stort set suverænt kan bestemmes af medlemsforeningerne. Derfor er det vigtigt, at vi skaber et relativt stort frirum for markedet. Det gør vi bedst ved at sikre, at flest aktører muligt kan spille ind og udbyde deres produkter. Det er i sidste ende også til gavn for kunstnerne, hvis produkter kommer bredere ud.

Digitalisering af staten

I en helt anden boldgade har vi det, der på engelsk kaldes 'e-government', som dækker over en digitalisering af de offentlige serviceydelser. I Danmark ligger vi i det absolutte førerfelt i Europa i forhold til at digitalisere vores offentlige serviceydelser og tilbyde dem som et nemt og effektivt tilbud til borgere. De fleste af os har allerede vænnet sig til at gå i banken eller på posthuset over nettet. Så hvorfor ikke også springe køen over på kommunen, når vi skal søge SU eller ændre trækprocenten på vores skattekort?

Der er mange penge at spare for det offentlige, hvis flere offentlige serviceydelser kan foretages elektronisk. Det er billigere og effektiviser beviseligt arbejdsgangen i det offentlige. Der kan dermed tilbydes flere og bedre serviceydelser for færre penge, og de frigivne ressourcer kan så flyttes til andre mere trængende områder. Det er muligt at få mere velfærd for de samme penge!

Det er ikke kun borgerne, der skal nyde godt af digitaliseringen af det offentlige. Vi vil også gøre det nemmere at drive virksomhed i Danmark ved også at udbyde vores offentlige services og rådgivning for erhvervslivet på nettet.

Vi har allerede oprettet hjælpekontorer i samtlige EU-medlemslande til gavn for servicevirksomheder, som har ambitioner om at eksportere til andre EU-lande. Der er mange administrative procedurer at holde styr på og mange formularer, der skal udfyldes. Det kan være en uoverskuelig byrde for særligt mindre virksomheder. Det skal de såkaldte 'kvikskranner' bidrage til at gøre lettere gennem rådgivning og information.

Der er bestemt behov for lignende initiativer for andre typer eksportvirksomheder. For kun gennem samhandel kan vi forøge vores arbejdsstyrke og økonomi.

Der skal løftes i fællesskab

De fleste lande har allerede taget de første vigtige skridt ind i den digitale verden. Men der er lang vej igen. EU bør løfte sig fra sit skildpadde-stadie, stikke hovedet ud og i fællesskab tage skridtet ind i det nye digitale årtusinde. Ellers bliver vores økonomi parkeret i det foregående.

EU har fortsat et økonomisk forspring, og det forspring skal udbygges. Med særligt relanceringen af det Indre Marked, Europa 2020 strategien og Forbrugerrettighedsdirektivet har vi i EU sat en dagsorden om at løfte opgaven i flok. Vi ønsker et konkurrencedygtigt digitalt marked for fysiske og digitale varer. Det kræver fælles regler for hele EU. Vi arbejder på højtryk i Europa-Parlamentet for at skabe løsningen...

Europa skal satse på innovation

**Af Britta Thomsen,
Medlem af Europa-Parlamentet (S)**

Aldrig før har betydningen af innovation i EU været større. Europa er nødt til at genopfinde sig selv og levere nye svar på, hvordan vi kan fastholde vores nuværende velfærdsniveau og på sigt også højne det. Det er vanskeligt at pege på nogen sektorer, som har større innovativt potentiale end informations- og kommunikationsteknologisektoren (IKT-sektoren). Derfor indtager EU's Digitale Agenda, som netop har fokus på udnyttelsen af IKT, en central placering i EU's vækststrategi Europa 2020.

Men vi skal holde fast i, at vi ikke halses hovedløst efter vækst. Væksten skal være inklusiv. Det er vigtigt, at den bredest mulige skare får gavn af IKT. E-kompetencer er i dag en forudsætning for at kunne deltage aktivt i vores samfund.

Ud af den økonomiske krise

Det er vel næppe gået nogen forbi, at Europas økonomier over en bred kam er kriseramte. Ikke siden Anden Verdenskrig har de europæiske medlemslande oplevet så alvorlige økonomiske nedture. Gældskriserne i Grækenland, Irland og Portugal er de seneste eksempler på, at afgrundens rand har været og for Portugals vedkommende er faretruende nær.

Kriserne har med al tydelighed udstillet behovet for større koordination på det økonomiske område. De europæiske økonomier har aldrig været tættere knyttet, og den mindste bølgegang har mærkbare konsekvenser hos alle medlemmer. Medlemslandene må stå last og brast med hinanden, selvom Tysklands kansler Angela Merkel og de tyske vælgere har surmulet en del over dette faktum. På denne baggrund EU har fået adskillige nye og helt nødvendige økonomiske pagter og kriseredskaber, som skal afbøde de værste økonomiske udsving.

Man kan næppe undervurdere betydningen af at, det nu er muligt for EU at lave økonomiske feberredninger og iværksætte hestekure, som kan bringe EU's uartige medlemmer tilbage på rette kurs. Men ambitionen er selvfølgelig, at de vigtige kriseredskaber frem over skal forblive i værkstøjskassen, og den nye redningsfond skal stå urørt. Kriseredskaberne er nemlig investeringer i fortidens syndere. Skal de europæiske økonomier igen blive sunde og velsmurte, må vi i stedet tænke langsigtet - særligt når vi ved, at udfordringerne ikke bliver mindre i fremtiden. Europas befolkning er aldrende, og vi kan se frem til en endnu hårdere verdensomspændende konkurrence. Derfor gælder det om, at vi får sparket eftertrykkeligt gang i væksten. Og det er tvingende nødvendigt, at vi kommer til at se en vækst i hele Europa. For lige så vel som de negative økonomiske udsving har konsekvenser for alle medlemslande, så gør det omvendte sig også gældende. Skal væksten være langvarig, skal alle medlemslande være inkluderet. På den måde kan vi opleve en positiv spiral, hvor væksten i et land har afsmittende effekter på de resterende lande.

Grundlæggende har vi tre muligheder for at sætte gang i væksten: Vi kan arbejde hårdere, vi kan arbejde længere, eller vi kan arbejde mere intelligent. Der er ingen tvivl om, at vi kommer til at udnytte alle tre muligheder, men især med den tredje mulighed kan vi sikre euro-

pæerne en stigende levestandard. Det er i dette lys, man skal forstå EU's vækststrategi. Den er en plan for, hvordan vi får intelligent vækst. Javel, det er en plan, der kræver investeringer i en tid, hvor der prædiktes nedskæringer, men det er nødvendige investeringer i fremtiden - og ikke i som krisepakkerne - i fortiden.

Europa 2020

Europa 2020 er, som navnet antyder, EU's overordnede strategi frem mod 2020. Strategien er en afløser for Lissabon-strategien, som af mange blev beskyldt for at være forvirret med modstridende målsætninger - og en forvirret strategi må alt andet lige karakteriseres som værende en dårlig strategi. Derfor kan det næppe undre nogen, at Lissabon-strategien forsvandt ned i de europæiske skrivebordsskuffer, og et fint støvlag hurtigt indfandt sig på den.

I Europa-Parlamentet havde det højeste prioritet, at Lissabon-strategiens afløser, Europa 2020, blev enkel og sammenhængende med en række håndfaste målsætninger. Det er diskutabelt, hvorvidt indsatsen lykkedes, men i strategien er der i det mindste blevet sat tal og tidsfrister på de fem udvalgte fokusområder; beskæftigelse, innovation, uddannelse, social integration og klima, og kodeordene for strategien blev ganske enkelt, at EU skal være en intelligent, bæredygtig og inklusiv økonomi. Konkret udpegede man syv såkaldte flagskabsinitiativer, hvor af flagskabsinitiativet digitale agenda er et af dem.

Udpegelsen af den digitale agenda beskriver den store mulighedsskabende rolle, som brugen af IKT er nødt til at spille, hvis Europa skal nå sine mål for 2020. IKT-sektoren er med en markedsværdi på 660 milliarder euro om året direkte ansvarlig for 5 procent af Europas BNP. Men sektoren kan tilskrives en langt større andel af produktivitetsvæksten. 20 procent stammer direkte fra IKT, mens 30 procent er afledt af investeringer IKT. IKT-sektoren er altså i sig selv en ekstrem innovativ sektor, men IKT fungerer også som katalysator for andre sektorer's produktivitetsstigninger. Jeg vil ligefrem beskrive udviklingen af højhastighedsnet som vor tids jernbanebygning.

Den digitale revolution er endnu ikke nået til Europa

Med så markante væksttal kan man let foranlediges til at tænke, at vi allerede udnytter IKT's fulde potentiale. Men det er langt fra tilfældet. Europa halter bagefter, når vi ser den digitale revolution i et globalt perspektiv. Tallene taler for sig selv:

30 procent af europæerne har aldrig brugt internettet, lyslederbaserede højhastighedsnet har kun en dækningsgrad på en procent i Europa, mens dækningsgraden i Japan er 12 procent og i Sydkorea 15 procent. EU's udgifter til IKT-forskning og -udvikling udgør kun 40 procent af udgifterne i USA.

Som tallene antyder, så er der mange udfordringer at tage fat på, hvis Europa ikke skal sakke længere bagud i den globale konkurrence og løfte sig selv ud af krisen.

Den intelligente vækst

Hvordan sikrer vi så en intelligent vækst, hvor vi til fulde udnytter IKT? Udfordringerne er store og forskelligartede, men jeg arbejder særligt med tre aspekter af flagskabsinitiativet den digitale agenda. For det første mener jeg, at en fundamental forudsætning er, at alle europæere får adgang til internettet. Men adgang til internettet er ikke i sig selv nok. Vi er

også nødt til at sikre alle har de rette it-færdigheder. For det tredje er vi nødt til at investere i forskning og udvikling af ITK, og vi skal blive langt bedre til at omdanne forskningsresultaterne til kommercielle produkter.

Internet til alle

I min optik bør en hjørnesteen være, at vi sikrer internet til alle borgere i hele EU. Adgangen til internet er den mest fundamentale forudsætning for, at den digitale revolution kommer til Europa. Men der er meget lang vej endnu. Alene i Danmark har 21 procent af befolkningen ikke adgang til internet, og i lande som for eksempel Grækenland og Rumænien har kun henholdsvis 31 procent og 25 procent adgang til internettet.

I Europa 2020-strategien er målsætningen, at alle europæer senest i 2013 skal have adgang til bredbåndinternet. I 2020 er det ambitionen, at alle europæer skal have internetopkoblinger på minimum 30 Mbps. Det er fine målsætninger, om end jeg gerne havde set, at Kommissionen havde været endnu mere dristig og ambitiøs. Det var Europa-Parlamentet i sit udspil til strategien.

Men vi skriver nu år 2011, og der er meget lang vej til at indfri ambitionen om internet til alle i 2013. Kun 50 procent af de europæiske husholdninger er tilsluttet bredbånd. Jeg tror, det skyldes flere ting, men mit væsentligste kritikpunkt er, at vi mangler svar på, hvordan vi skal finansiere bredbåndsdækningen. Mit eget svar er, at vi er nødt til at være parate til at foretage de nødvendige offentlige investeringer - særligt i forhold til udkantsområderne. Og så synes jeg, Finland har leveret en meget interessant løsning.

I Finland er internettet blevet sidestillet med ydelser som at kunne poste et brev eller tale i telefon. Finland har som det første land i verden indført en lov, der gør det til en borgerrettighed at have adgang til en hurtig opkobling til internettet. Loven tvinger teleselskaber til at tilbyde bredbåndsforbindinger til en rimelig pris til alle finner med fast bopæl i landet - uanset hvor i landet, de har bosat sig. Jeg tror, vi på europæisk plan er nødt til at gå samme vej, hvis vi skal gøre alvor af vores målsætninger.

En inkluderende vækst

Europas potentiale ligger grundlæggende i befolkningens evner. Har medlemslandenes befolkninger ikke de rette e-kompetencer, risikerer vi, at der her opstår egentlige flaskehalsproblemer, hvor bredbåndsadgangen er til stede, men evnerne mangler. Og omfanget af problemet er betydeligt. Op imod 150 millioner europæere har aldrig brugt internettet. Det svarer til 30 procent af EU's befolkning!

De typiske begrundelser for den manglende brug er, at man ikke mener, man har behov for internet, eller man finder det er for dyrt. Men i dag er internettet det absolutte centrum for udvikling og udveksling af ny viden. Derfor er det enormt vigtigt, at alle - uanset pengepung og baggrund - får adgang til den viden og tilbudt undervisning i at benytte internettet. I EU har der gennem flere år været pilotprojekter i gang med såkaldte 'wireless cities'. Det drejer sig blandt andet om San Sebastian i Spanien og Stuttgart i Tyskland. Her har man gratis trådløse netværk med det formål at sikre borgerne en nemmere information fra det offentlige, og modvirke, at man får skabt digitale A- og B-hold samt forbedre borgernes livskvalitet. Erfaringerne med pilotprojekterne, der er delvist finansieret af EU-midler, har indtil videre været gode og har tilmed været med til at accelerere udviklingen af ny trådløs teknologi.

Jeg håber meget, at sådanne projekter ikke forbliver pilotprojekter. Projekterne viser, at udbredelse af internet og e-kompetencer til en hvis grad hænger naturligt sammen. Men det at tilegne sig e-kompetencer er ikke en proces, der sker per automatik. For mig at se er der to aspekter af uddannelse i IKT. For det første skal vi sikre, at alle har de basale færdigheder til at begå sig på internettet. Det er et spørgsmål om at kunne deltage aktivt i vores demokrati i en tidsalder, hvor større og større andele af den offentlige forvaltning bliver digital, og politikere oftest træffes på sociale netværk. For det andet skal vi sikre os, at de unge i langt højere grad uddanner sig inden for IKT. Europas økonomi hæmmes allerede nu af manglende it-kompetencer, og Europa Kommissionen har beregnet, at Europa i 2015 risikerer at stå med op imod 700.000 ledige it-stillinger.

Uddannelse er grundlæggende et nationalt anliggende, men det er vigtigt, at EU holder medlemslandene fast på deres forpligtigelse om at implementere Europa 2020-strategien og understøtter deres tiltag. Det gør EU bedst ved at kræve konkrete tiltag på nationalt niveau. Jeg mener derfor, at alle skoler i Europa skal have adgang til højhastighedsinternet, og jeg ser meget gerne, at man stiller computere til rådighed for eleverne. Vi bør betragte muligheden for at låne computere som sidestillet med retten til at låne skolebøger. Jeg tror, at vi inden for ganske få år kommer til at se, at computere rent faktisk bliver elevernes eneste skolebog.

Mere forskning og udvikling

Det er åbenbart, at innovation er tæt forbundet med forskning og udvikling. Derfor er det bekymrende, at Europa halter langt bagefter i forhold til at investere i IKT-forskning. USA bruger 29 procent af de samlede udgifter på IKT-forskning, mens det i Europa kun er 17 procent. I absolutte tal er forskellen endnu mere markant. USA bruger over dobbelt så meget på IKT-forskning i forhold til Europa.

Jeg mener, at der er tre ting, vi bør tage fat på. Først og fremmest spiller den offentlige sektor en meget central rolle. Det offentlige skal efterspørge skal konstant efterspørge nye løsninger på kendte problemstillinger. Det gælder i forhold e-journaler på sygehuse, nye elektroniske identitetskort eller mere klimavenlige løsninger. Når vi kræver nye løsninger, stimulerer vi samtidig forskning. På den måde kommer det offentlige til at fungere som en hovedtilbyder af risikovillig kapital. Og det ved vi, der er stort behov for. Særligt små og mellemstore virksomheder efterlyser kapital til nye projekter.

Jeg tror bestemt ikke, det er en tilfældighed at YouTube, Facebook eller Linked-in er amerikanske opfindelser. Europa skal være langt bedre til at omsætte forskning og gode ideer til kommercielle produkter. Igen er det ofte den risikovillige kapital, der mangler. Her kan det offentlige ikke altid understøtte udviklingen direkte gennem indkøb. I stedet er vi nødt til at se på, hvordan i endnu højere grad kan lave partnerskaber med private firmaer. Det kræver lovgivningsmæssige rammer, hvor det offentlige er nødt til at være villig til at bære risici. Private virksomheder skal belønnes for at være turde investere i fremtiden.

Og endelig skal de europæiske forskningsprogrammer i langt højere grad målrettes forskning i IKT. Det er en proces, der allerede er i gang. Skal det lykkes, er det helt nødvendigt, at procedurerne for at ansøge ikke bliver propfyldt med bureaukrati og unødigt besvær. Det skal være enkelt og overskueligt at få midler, når en forsker har en god idé. Det er en af mine primære prioriteter i forhold til det næste forskningsrammeprogram, som vi sidder og forbereder netop nu.

Et fuldt digital Europa i 2020

Skal de europæiske økonomier bringes tilbage på rette kurs, er den digitale agenda en meget central del af løsningen. Men udfordringer er store og mange. Udbredelse af internet til alle og e-kompetencer er fundamentale elementer. Det samme er forskning og udvikling af IKT. Men der er en lang række andre udfordringer, som også er helt nødvendige at tackle: Vi er nødt til at tilvejebringe et langt mere sammenhængende indre onlinemarked, og vi skal i endnu højere grad sikre og beskytte privatlivets fred på internettet, vi skal blive bedre til at bruge kompatible standarder på tværs af landegrænser. Listen er lang og fortsætter. Der findes desværre ingen lette løsninger.

Hvad der står tilbage er, at det er på høje tid, Europa retter blikket og investeringerne mod fremtiden. Vi behøver en digital revolution i Europa som er lige så gennemgribende som den industrielle. Men det er centralt, vi holder fast i Europas fundament - revolutionen skal inkludere alle europæiske borgere. Den skal være inklusiv.

Et digitalt Indre Marked skal styrke Europas konkurrenceevne

Af **Bendt Bendtsen, Medlem af Europa-Parlamentet (DK)**

I Bruxelles bruger vi meget tid på at diskutere gennemførelsen af det Indre Marked. De fleste er enige om, at Europas evne til at konkurrere på det globale marked afhænger af de fire friheders forudsætninger. Vores konkurrenceevne handler især om hvor gode muligheder europæiske virksomheder og forbrugere har for at sælge og købe varer og serviceydelser på tværs af grænserne.

Med den økonomiske krise i frisk erindring bad José Manuel Barroso derfor sidste år sin tidligere kommissærkollega, Mario Monti, om en redegørelse for hvordan EU kan give nyt liv til det Indre Marked og få gang i væksten i de 27 lande, der tilsammen udgør verdens største økonomi. Monti afleverede en 46 sider lang rapport, som både har inspireret Kommissionens forslag og diskussionerne i de øvrige institutioner lige siden.

Et centralt element, og et af flagskibene i Kommissionens 2020 strategi, er spørgsmålet om digitaliseringen af det Indre Marked. Det Indre Marked handler nemlig ikke kun om varer og serviceydelser, der bliver købt og solgt, men også om kommunikation, markedsføring, betaling, og kapacitet.

Problemet for europæiske virksomheders færden på digitale platforme er, at EU reelt har 27 forskellige markeder med forskellige forudsætninger for at drive forretning, mens lande som USA har ét stort og relativt ensartet hjemmemarked. Virksomheder med ambitioner om at gøre forretninger på tværs af grænserne i EU har ofte brug for at ansætte et stort antal jurister og revisorer for at kunne håndtere de mange regler, både på nationalt og europæisk niveau. Det er et stort problem, når nye jobs og innovation først og fremmest skabes i små og mellemstore virksomheder, der slet ikke har ressourcer til at administrere de indviklede regler, eller som kommer i klemme, når de prøver. Samtidig ser vi lande som Sydkorea, der med ambitioner om bredbåndskapacitet på 1Gb/s for alle indbyggere i 2020 er langt mere ambitiøse end EU. Hvis Kina og USA opnår noget tilsvarende, bliver vi simpelthen overhalet indenom.

Det er nemt at tage internettet for givet i Danmark. Vi handler på nettet som aldrig før, bruger netbank med NemID og CPR-nummer, tjekker årsopgørelsen fra SKAT online og modtager elektroniske lønsedler via e-Boks eller virksomhedernes intranet. Også e-handel virker helt naturligt for mange danskere. 37 pct. af danskerne køber lejlighedsvis varer fra andre EU-lande over nettet.

Men hvis EU skal udnytte det digitale Indre Marked, skal hele Unionen med på vognen. For mange europæere er det nemmere at bestille varer online fra USA end via et andet EU-land. Hele 90 pct. af internethandler foregår inden for nationale grænser, og op imod 60

pct. af handler lykkes aldrig pga. tekniske eller juridiske årsager. Det skaber ikke ligefrem tillid. Og det skaber slet ikke vækst. Det kan gå hen og blive et problem for danske virksomheder, at danske forbrugere er forholdsvis gode til at købe varer i andre lande, samtidig med at andre europæiske forbrugere sjældent våger sig ud over deres egne digitale landegrænser. For at øge omsætningen og skabe innovative digitale produkter og løsninger er det derfor nødvendigt at tiltrække kunder fra andre EU lande ved at gøre det så nemt og sikkert som muligt. Sprog- og kulturbarrierer kan vi ikke gøre så meget ved, men vi kan gøre noget ved de regler og systemer, der bruges i det digitale Indre Marked, og vi kan være ambitiøse i vores målsætninger.

EU's digitale agenda handler derfor om, at EU-landene skal tage højde for fællesskabet i udviklingen af fremtidige informations-, kommunikations-, og betalingssystemer. Samtidig skal vi sørge for tilstrækkelig bredbåndskapacitet og gennemsigtige regler for grænseoverskridende transaktioner, så alle europæiske virksomheder og borgere kan være med på vognen.

To konkrete eksempler på digitaliseringen af det Indre Marked er gennemførelsen af det fælles betalingsområde (SEPA), og udbredelsen og udviklingen af bredbånd i EU.

Et fælles betalingsområde

For at gøre alle typer handler i Euro så enkle som muligt, er gennemførelsen af det fælles betalingsområde, SEPA (Single Euro Payments Area), en høj prioritet. Gennemførelsen af SEPA vil harmonisere markedet for elektroniske betalinger i EU og sørge for, at betalinger fra et EU land til et andet bliver behandlet som en national betaling. Betalinger skal kunne gennemføres på samme vilkår og lige så effektivt og sikkert som var det nationale betalinger. I dag omfatter SEPA 32 lande: EU medlemslandene, samt Schweiz, Norge, Island, Liechtenstein og Monaco.

Indtil videre har virksomheder været langsomme til at tage SEPA til sig. Kun 10 pct. af betalinger i EU sker i dag over SEPA systemet. Kommissionen mener, at det økonomiske klima har været med til at gøre banker og betalingservicevirksomheder forsigtige overfor at investere mere i SEPA.

Problemet er, at hvis SEPA skal virke, har vi brug for at hoppe ud i det med begge ben. Den europæiske centralbank er gentagne gange kommet med udmeldinger om, at SEPA har brug for en slutdato, hvis det skal virke. Også Europa-Parlamentet har bedt Kommissionen om at komme med en passende og bindende slutdato, senest den 31. december 2012. Kort før jul blev det derfor besluttet, at der vil komme en regulering, der sætter bindende tidsfrister for den totale udfasning af nationale systemer, med et års vindue for vedtagelsen af SEPA kreditoverførsler og 2 år for direct-debit betalinger, der vil gøre internationale betalinger nemmere.

Med den digitale agenda har Kommissionen lagt en ambition for døren om at udvide SEPA aftalen. Der er lagt op til, at hvad der oprindeligt var en juridisk og teknisk harmonisering, skal hjælpe virksomheder til at 'afmaterialisere' en del af deres forretningsgange, ved at erstatte papirbaserede procedurer med standardiserede elektroniske procedurer, som for eksempel E-fakturering. E-fakturering skal simpelthen være normen i 2020. Det antages, at det vil spare europæiske virksomheder flere milliarder. Hvis papirfakturaer erstattes af

elektroniske, vurderer Kommissionen, at hele EU – offentlige myndigheder såvel som erhvervslivet – vil spare EUR 40 mia. om året. Som det er nu, er der forskellige e-faktureringsregler i de forskellige medlemsstater, som for eksempel med avancerede e-signaturer som vi kender det i Danmark, der skaber problemer i forhold til standarder på tværs af grænserne, og volder især små og mellemstore virksomheder store problemer.

Radiospektrum - udvidelse af bredbåndskapaciteten

Digital infrastruktur er en bagvedliggende forudsætning for resten af den digitale agenda. I Danmark er vi forvent med forholdsvis stor udbredelse af bredbånd. 37 pct. af danskere har bredbånd, mens der til sammenligning kun er 11 pct. af bulgarerne, der har bredbånd. Det siger sig selv, at der ligger et kæmpe, uudnyttet potentiale. En bedre infrastruktur vil give store afkast i form af stærkere udbredelse af et digitalt indre marked, mere konkurrencestærk arbejdskraft og potentiale for europæiske entreprenante start ups, som vi ellers i dag hovedsageligt ser fra den USA, som Google, Facebook og Twitter.

EU har en målsætning om, at alle europæere skal have adgang til bredbåndsforbindelser med en hastighed på minimum 30 Mb/s inden 2020. Min svenske kollega i Europa-Parlamentets Industriudvalg (ITRE), Gunnar Hökmark, er ordfører på en rapport om hvordan vi sikrer dette ved at udnytte de radiofrekvenser (radiospektrum), der er tilovers efter en omfattende digitalisering af sendenet, hvor flere tv- og radiostationer kan være på færre frekvenser. Forslaget går ud på at afsætte spektrum svarende til mindst 1200 MHz en drastisk forøgelse af udbuddet af mobilt bredbånd. Det skal både mætte den høje efterspørgsel efter mobil datatrafik, som stadig flere smartphones og iPads kræver, og samtidig stimulere udviklingen af nye ydelser og økonomisk vækst. Hökmarks rapport blev vedtaget i Industriudvalget den 12. april 2011, og skal til afstemning i plenaren i Strasbourg i juni. Derefter går forhandlingerne med medlemsstaterne i gang, så vi kan blive enige om den endelige udformning af Europas kommende bredbåndsudbredelse. Problemet i forhandlingerne med medlemsstaterne ser ud til at blive ambitionsniveauet.

Stadig mange udfordringer

Det fælles betalingsområde har desværre begrænset betydning for danske forbrugere, så længe Danmark ikke er en del af Eurozonen. Ikke desto mindre kan det forbedre og forenkle transaktioner mellem virksomheder, samt eksempelvis e-fakturering, som muliggør øget e-handel mellem virksomheder på tværs af grænserne. Der er mange penge at spare, og implementeringen er i fuld gang.

Spørgsmålet om hvor ambitiøs EU skal være i forhold til bredbånds og mobilbredbåndskapacitet afgøres også i løbet af det kommende år. Jeg mener det er vigtigt med ambitiøse løsninger, der i størst muligt omfang tager højde for hvor hurtigt udviklingen går, og kan gå de kommende år.

Et digitalt Indre Marked er på alle måder nødvendigt for Europas fremtidige konkurrencekraft, hvad enten det drejer sig om tillid til transaktioner eller bredbåndskapacitet. Vi skal kunne stole på, at handler går igennem, og vi skal være sikre på, at der er de bedst mulige fremtidige betingelser for IKT innovation.

Fremtidens Europa er digitalt

**Af Ellen Trane Nørby, Næstformand
i Den Danske Europabevægelse, MF,
Politisk og Medieordfører (V)**

Hvis der er noget, der har været med til at tegne og præge Europa, er det teknologiske revolutioner. Bogtrykkerkunsten revolutionerede udbredelsen og omgangen med viden og kultur, og den industrielle revolution forandrede de europæiske lande for alvor og lagde - trods sine mange bagsider - kimen til det velfærdssamfund vi kender i dag. Sådanne teknologiske revolutioner de sidste mange århundreder været afgørende for kontinentets udvikling og sikret Europa en førende position på verdensplan.

Den seneste større teknologiske revolution kan betegnes som den digitale revolution. Som opkomsten af den moderne informationsteknologis fundament "World Wide Web" mere end antyder, er denne revolution dog ikke forbeholdt europæerne - den har derimod fra starten været global. Når vi europæere i dag ikke kan bryste os af at have patent på den seneste teknologiske men afgørende landevinding og oplever global konkurrence, er det derfor kun desto mere af afgørende betydning at rette opmærksomheden mod den digitale dagsorden og det indre marked.

For hvordan sikrer vi at Europa og EU beholder sin førende plads på den verdens økonomiske spillebane. Indenfor udvikling af digital teknologi og design, der meget let kan blive en afgørende hjørnesteen i de enkelte regioners økonomier, er der ikke bare hård konkurrence fra lande i vestlige hemisfære som Canada og USA, men også udviklingslande og BRIK-landene som Indien og Kina kommer buldrende med innovative stormskridt og en arbejdsmoral, der er de fleste europæere fremmed. Europa har i dag ikke råd til at hvile på tidligere tiders laurbær, og skal vi sikre den europæiske konkurrencedygtighed indenfor det digitale marked, er det vigtigt, at vi gør det til et fælles projekt, hvor vi tænker i tværnationale strategier.

Den kreative digitale dagsorden

Derfor bør det være en målsætning, at vi i EU skaber dynamiske vilkår for den kreative sektor ved at reducere bureaukratiet, lette adgangen til finansieringen, støtte forskningsprojekter og fremme øget samarbejde med partnere i og uden for EU. I en globaliseret verden kan den kreative digitale sektor bidrage til at skabe dynamik i den europæiske økonomi og til at forbedre EU's konkurrenceevne. Vi skal derfor fokusere på iværksætterkulturen indenfor den kreative digitale sektor og styrke partnerskaber mellem it-baserede sektorer og andre sektorer som eksempelvis forskning, turisme, arbejdsmarkedets parter og offentlig service. Derigennem kan vi øge virkningerne af investering i digitale teknologier. Selvom digitale industrier primært udvikler sig lokalt og regionalt, så giver digitaliseringen og globaliseringen store nye markeds- og afsætningsmuligheder. Dog er det vigtigt, at slå fast, at vi har en stor udfordring i at hjælpe mindre og nystartede virksomheder på vej, både hvad angår adgangen til risikovillig kapital, men også når det handler om at beskytte intellektuel ophavsret. For mange kreative iværksættere er deres eneste aktiv ofte deres kreativitet. Ofte har de ikke et økonomisk råderum, og er måske endnu ikke erhvervs-mæssigt egnet til

at udnytte sit potentiale fuldt ud og skabe vækst. Det er på områder som dette, at EU kan bidrage til at sikre gunstige rammevilkår for en digital dagsorden, der sætter kurs med vækst, udvikling og konkurrencedygtighed.

Fra Danmark ved vi, at den innovative digitale sektor – her tænker jeg bla. på computerspilbranchen, men også musik, arkitektur, design og film giver et substantielt afkast i form af eksport. Den kreative digitale branche er unik, og økonomisk set adskiller den sig fra mange andre kreative brancher ved at omsætte offentlige støttekrone til en overskudsforretning. De nyeste undersøgelser viser, at for hver støttekrone der gives til computerspil, film og TV, kommer pengene 3,25 gange hjem igen. Det er altså værd at notere sig, at den digitale og kreative kultursektor også har en erhvervsmæssig profil, når vi i europæisk regi skal etablere støtteordninger og sikre gunstige rammevilkår. Der er derfor i bund og grund ikke tale om en støtteordning, hvor en branche skal holdes oppe med remmer og seler, men derimod om en investering i en vækstende og blomstrende industri.

Tag nu spilbranchen som eksempel. Spilbranchen er ny, og som med alle nye brancher har den været ledsaget af en række børnesygdomme. Først og fremmest er spilbranchens unge alder en udfordring. Private investorer er tilbageholdende overfor at kaste større investeringer i noget de endnu ser som værende i sin vorden og dermed som usikkert, og på dansk jord har vi set at støtteordninger til spiludviklingsfirmaer kan være problematiske. Offentlige støttemuligheder falder let ned mellem to stole. For iværksættere indenfor den kreative digitale branche har det ofte ikke været muligt at få del i Erhvervsministeriets støtteordninger, da ministeriet ser computerspilsudviklerne som mere kulturelle end kommercielle, og omvendt har Kulturministeriets støtteordninger betragtet spilproducenter som mere kommercielle end kulturelle og dermed afskåret dem fra støtte.

Historien fortæller os derfor, at det er vigtigt at vi skaber nogle finansieringsmodeller, der står mål med nutiden, og som anerkender udviklingen af digital teknologi, som spilbranchen i tilfældet her. Vi skal altså sikre, at de koordinationsproblemer, der er mellem forskellige støtteordninger, ophører. Den rivende udvikling indenfor spilbranchen kan i fremtiden blive et stort marked og på sigt udgøre et stort eksporthverv for EU. Bare se de vanvittige Angry Birds, der fra en sjov tanke og finsk spil pludselig er blevet en global mobildille. Det er vigtigt, at vi arbejder for at skabe optimale betingelser for at udvikling indenfor digitale teknologier ikke bliver overløbet af konkurrerende verdensdele, men at vi derimod skaber rammerne for udvikling, og at vi kurerer børnesygdomme som manglende finansiering, uklare patenregler, gammeldags ophavsretsregler, der hæmmer en teknologisk udvikling i stedet for at fremme den.

Digitalt design og Velfærdsteknologi

Digitale teknologier folder sig ikke kun ud inden for underholdningsbranchen. Det er en væsentlig pointe, at udviklingen af digitalt design kan anvendes i mange andre sammenhænge, og særligt får man offentlig administration og service for øje, når man ser på muligheden for anvendelse af digital teknologi og design. Velfærdsteknologi er eksempelvis et nyt område, hvor digitale teknologier spiller en stadig større rolle. Den overvejende del af de europæiske lande står over for udfordringen, at der bliver stadig færre yngre til at forsørge flere ældre. Med arbejdsbesparende teknologier som robotstøvsugere, telemedicin, gps- og pejleteknologier og elektriske låse, kan ressourcer fra praktisk arbejde frigøres, og

velfærdsteknologi kan blive en del af svaret på Europas demografiske udfordring. En stor gevinst ved at satse på integration af og udvikling af velfærdsteknologi i den offentlige service er en styrket branche, der kan bringe nye arbejdspladser med sig. Ikke mindst varsles det, at velfærdsteknologien har et stort vækst- og erhvervspotentiale for industri og erhvervsliv ligesom IKT generelt. En fælleseuropæisk satsning på digitalt design og velfærd kan være til stor gavn for både erhvervsliv, arbejdsmarkedet og ikke mindst brugerne af serviceydelserne. Formår EU i fællesskab at satse på udviklingen af velfærdsteknologi, kan de europæiske lande erobre et vækstområde, der endnu ligger åbent, og med sit i forvejen højtudviklede velfærdsniveau kan Europa være bannerfører for udviklingen af digitale teknologier i den offentlige service. Derfor bør Danmark også være drivende for denne dagsorden i EU. Vi skal ikke vente på EU, men vi skal, samtidigt med at vi selv arbejder målrettet på at vækste på hele det teknologiske område, som eksempelvis ABT-fonden er et eksempel på, sikre, at arbejdet også løftes til EU og tilføres en europæiske dimension og styrke. Den digitale dagsorden tilhører fremtiden, og der er stort set ikke det område, hvor man ikke kan indtænke digital teknologi. I offentlige administrationssystemer ligger der store muligheder for at effektivisere ved hjælp af digitale teknologier. Som eksempel kan Skatteministeriets hjemmeside Skat.dk fremhæves, hvor den enkelte borger, kan udfylde selvangivelsen, finde årsopgørelser og generelt har let adgang til et papirfrit opsyn med de personlige finanser.

IT i skolesystemet

Også i uddannelsessektoren er anvendelsen af it et af de helt centrale områder, hvor integration af informationsteknologier er ligeså meget en nødvendighed, som det også fremadrettet er en mulighed. Først og fremmest er it i skolesystemet en nødvendighed, da samfundets yngste kun er klædt på til at begå sig i vores moderne verden, hvis de er bekendt og fortrolig med brugen af it-teknologi. Internettet er både nutidens og fremtidens redskab til at tilegne sig viden og information, og derfor skal vi i europæisk regi arbejde med at integrere brugen af it og internet på alle uddannelsesniveauer, sådan at vi sikrer, at yngre generationer er godt klædt på, når de skal begå sig i vidensamfundet. Derudover skal vi erkende, at tiden hvor computerspil var ren underholdning, for længst er forbi. I dag ligger en stor del af lærings og uddannelsespotentialer – også overfor de skoletrætte drenge – i Edutainment, hvor leg og læring smelter sammen. ABCity er et meget godt eksempel på et dansk udviklet læringsspil, der skal gøre de unge fortrolig med alfabetet og de første ord. Og ABCity er bare ét blandt mange læringsspil, som i disse år udvikles og blot skriger på systematisk at blive overført til vores fælles uddannelsessystem og ikke mindst folkeskolen. Den markante udbredelse af informationsteknologier stiller dog også krav til forbrugerne. Alle og enhver kan publicere viden og andet information på Internettet, og i det lys er det magtpåliggende, at vi tidligt i undervisningssystemet lærer at forholde os kritisk til den viden, der er tilgængelig og som langt fra altid er kendetegnet ved kvalitet. Kildekritikken skal ganske enkelt være et centralt element, når vi taler om EU's digitale dagsorden. I den stadige informationsstrøm skal den enkelte borger kunne stille kritiske spørgsmål til den viden, der serveres, og de kilder der bruges.

For det andet er it i skolesystemet en god mulighed for at differentiere undervisningsniveauet og udfordre den enkelte elev på et passende niveau. I dag er det for folkeskolen en svær opgave at sikre den optimale undervisning for det enkelte barn. I de værste tilfælde resulterer det i, at børn med indlæringsvanskeligheder tabes og at højt begavede og talentfulde elever ikke udfordres tilstrækkeligt. Ved at udvikle læringsbaserede spil og redskaber kan

leg og læring understøtte hinanden og indgå aktivt i uddannelsessystemet, og efter dansk forbillede kan man arbejde på i europæiske sammenhænge at stille krav til elevernes it- og mediekompetencer i alle fag.

Digital kulturarv

Digitalisering kan også være et værdifuldt redskab i EU's integrationsproces. Igennem samarbejde og indblik i kulturer får EU-landene mulighed for at lære hinandens historie, kultur og værdier at kende. Jeg mener derfor, at vi i EU-regi skal arbejde for at EU-borgere let kan få adgang til medlemslandenes kulturarv. Her er digitaliseringen et væsentligt element. Et af de gode tiltag er hjemmesiden "The European Library", hvor der er rig mulighed for at gå på jagt i de forskellige landes kulturbiblioteker. For at alle skal kunne drage lige godt nytte af informationsteknologien og de muligheder den rummer, er det også afgørende, at vi sikrer en sund it-infrastruktur til EU-borgerne. Bredbånd og megabit er fremtidens motorvej og det er der vores viden skal udveksles. Derfor skal de europæiske lande stræbe efter at skabe gode bredbåndsforbindelser for alle husstande. I Danmark er vi ekstremt langt fremme og næsten hele befolkningen er i dag online, men resten af EU – og Verden - skal med, hvis det fulde digitale potentiale skal realiseres. Hvis internettet rummer indhold til en fire-sporet motorvej, nytter det ikke at it-infrastrukturen kun rækker til en dobbeltsidet kørebane for datatrafikken. Derfor bør det være et fælleseuropæisk mål, at sikre alle husstande en bredbåndshastighed, der står mål med internettets digitale indhold.

I en sidebemærkning viser den grønne revolution i Iran og senest de massive folkelige protester og kampe for demokrati i Mellemøsten og Nordafrika også, at teknologi, vidensdeling og internettet også har bragt en oplysnings- og videns-tsunami med sig. Selv uden bredbåndsmotorvejen pipper stemmerne frem gennem twitter, mobiltelefoner og langsomme netforbindelser. En digitalbølge der gør det nærmest umuligt at afskærme befolkninger fra global viden, demokratiske værdier og bevidsthed om egen mangel på frihed og velstand.

Digitaliseringens udfordringer

Den hastige udvikling som den digitale sektor gennemløber skaber også nogle udfordringer. Et af de store problemer er ulovlige downloads af digitalt indhold. Det kan bringe den økonomiske levedygtighed af et fælles marked for digitalt indhold i fare og der består en stor udfordring af at fremme lovlige tilbud på tværs af grænserne. Hvordan undgår vi, at den hurtige udvikling ikke misbruges som tilfældet med piratkopiering, samtidig med at vi ikke underminerer mulighederne for at udbrede indhold på lovlig vis via internettet. En forudsætning for, at der er penge til at finansiere og udvikle kreativ digital teknologi, er, at forbrugerne betaler for det digitale indhold, de bruger. I dag er det en udfordring, at yngre generationer, der er født ind i den digitale tidsalder, har en anden opfattelse af digital ophavsret, end de har til det at stjæle et par fysisk materielle bukser eller slik i en butik. Det kan – og gør det tildeles allerede – underminere indtjeningen og forretningsmodellerne bag udviklingen af kreativt indhold og digital innovation. Men mængden af piratkopiering i dag er også et udtryk for, at der blandt mange brugere ikke er nogen tillid og opbakning til de eksisterende forretningsmodeller på nettet. Det kalder på nye og forbrugervenlige forretningsmodeller, der både tilgodeser brugere, såvel som skaberne og rettighedshavere af det digitale indhold.

Et andet forhold vi må være opmærksomme på, er at vi ikke tilsidesætter vore principper om retssikkerhed og privatlivets fred, og at vi ikke ender med at skabe et kontrolsamfund frem for et samfund bygget på tillid - et dilemma, der meget aktuelt, når taler falder på et digitalt samfunds muligheder.

Internettet og den digitale kommunikation har bidraget til at skabe vores videnssamfund, og sociale medier har resulteret i en øget demokratisering af kommunikationen i samfundet. Alle kan komme til orde og tilkendegive deres holdninger og synspunkter, og det har givet den "borgerlige offentlighed" bedre vilkår. Der hersker ingen tvivl om, at den digitale revolution har bidraget med langt mere gavn end skade, og at brugen af informationsteknologi og it er et uundgåeligt element i et ethvert fremtidigt samfund. Men den digitale dagsorden indebærer også en række udfordringer, som vi skal forholde os kritisk til, uden at det samtidigt forhindrer udviklingen af digital teknologi i de mange sammenhænge, hvor den vil være til glæde og gavn. I EU er det derfor helt afgørende, at vi arbejder sammen både om at håndtere udfordringerne, der følger af den hastige digitale udvikling, samtidig med at vi i fællesskab arbejder på at skabe de bedst mulige vilkår for at udnytte det store potentiale der ligger i digitale teknologier.

Teknologierne skal ikke bruges til at overvåge og kontrollere borgernes adfærd, men til at skabe vækst og udvikling, og det er en balancegang, der ikke mindst er blevet udfordret i kølvandet på 9/11 og de amerikanske såvel som europæiske terrorlove. Der oplagres i dag viden og informationer i et sådant omfang, at det alligevel er umuligt at overskue, og man kan i USA ikke indrejse uden at afgive alt fra iris til fingeraftryk, vaner, bopæl etc. En viden, der hvis den bliver misbrugt, kan bruges til alvorlige overgreb. Det er værd at notere sig, at der ikke findes sikre systemer. Tag bare Wikileaks eller overvejelserne i NATO regi om at skabe en reel politik og strategi mod cyber-crime. Når man blindt kræver flere informationer digitaliseret uden at gøre sig de samme grundige overvejelser omkring sikkerheden i den cloud, hvor informationerne opbevares, så bør man som politiker i såvel DK som i EU stoppe op og tænke sig om en ekstra gang. Fagre nye verdens muligheder kræver ligesom al anden lovgivning og initiativer eftertænsksomhed.

Der er som sagt internt i EU en stor forskel på brugen af it i de forskellige lande. Som bekendt er Danmark blevet kåret som verdens bedste it-nation ikke mindre end tre gange i perioden fra 2007-2009. På den måde er det oplagt, at vi såvel som andre lande med en højtudviklet digital sektor, løfter rollen som foregangsland og deler ud af vores viden og erfaring til mindre it-udviklede europæiske såvel som andre lande.

Vi skal arbejde smartere

Af Hanne Agersnap, it-ordfører, SF

Europas konkurrenceevne vil i de kommende år blive udfordret. Vi kan ikke fortsætte vores hidtidige store træk på naturressourcerne. Der bliver relativt færre i den arbejdsdygtige alder og stadig flere ældre. Nye lande bliver i stand til at producere de varer med høj værditilvækst, vi hidtil selv har levet af at producere.

Hvis Europa også i fremtiden skal være en af verdens rigeste regioner, skal vi arbejde både længere og smartere. S og SF foreslår sammen med fagbevægelsen, at vi arbejder en time mere om ugen. Men det gør det langt fra alene, vi skal også arbejde smartere.

Uddannelse, forskning, innovation og øget brug af informations- og kommunikationsteknologi er de vigtigste nøgler til at arbejde smartere. Derfor er disse områder også centrale i Europa 2020-strategien for en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.

I denne artikel vil vi primært beskæftige os med flagskibsinitiativet den digitale dagsorden. De enkelte europæiske lande ligger i dag langt fremme på internationale ranglister over brug af informations- og kommunikationsteknologi, herunder ikke mindst Internettet. Men lande fra de andre regioner – ikke mindst fra vækstregionerne - er stærkt på vej til at indhente vores forspring.

Hvis vi i Europa skal klare os i den internationale konkurrence fremover og have høj beskæftigelse, høj produktivitet og social samhørighed, er vi nødt til at arbejde endnu smartere. Vi er nødt til at få yderligere gang i den digitale dagsorden.

Standarder forudsætning for et samlet indre marked

Europa har i dag den svaghed i forhold til vores nærmeste konkurrenter på verdensmarkedet USA, Kina, Brasilien mv., at vi har et meget fragmenteret marked med forskellige nationale online-markeder og manglende europæiske standarder for it-løsninger.

Forudsætningerne for, at vi kan få et indre marked for it-løsninger er, at de forskellige it-løsninger kan snakke og fungere sammen. Det bedste eksempel på, hvad standarder betyder, er Internettet. Dets åbne arkitektur har givet milliarder af mennesker verden over udstyr og tjenester, der kan fungere sammen.

Men det er langt fra tilfældet på alle områder. På mange af de områder, hvor digitaliseringen skal være med til at løse fremtidens problemer betyder mangel på ens standarder, at der er barriere for genbrug af løsninger på tværs af regioner og lande.

Værdien af fælles standarder er stor. Det skaber mulighed for indbyrdes anvendelighed, en minimums kvalitetsstandard og bedre informationsflow mellem systemerne. En tysk undersøgelse har vist, at brugen af standarder bredt i tysk økonomi bidrager med fordele, der samlet set løber op i 1 pct. af BNP – eller for Danmarks vedkommende, hvad der svarer til vores samlede forskningsbudget.

SF ser derfor meget gerne, at der bliver sat ekstra skub på arbejdet med fælles udvikling af standarder på ikt-området i Europa. Der skal følges op på hvidbogen om modernisering af ikt-standardiseringen i EU. Nye europæiske standarder på ikt-området skal bruges i de offentlige indkøb, der foretages som eu-udbud, således at vi kan skabe et større marked for de europæiske ikt-virksomheder, samt få en bedre spredning af de mest effektive løsninger.

Fælles IKT-infrastruktur og Skyen giver mulighed for Apps-stores

På flere af de offentlige områder ser vi endvidere gerne, at der på sigt udvikles fælles europæisk infrastruktur, så vi kan etablere et fælles europæisk marked for applikationer, såkaldte app-stores. På samme måde som Apple med succes på det kommercielle mobil-marked har fået igangsat et kæmpestort kreativt potentiale i mindre virksomheder, der er med til at forbedre deres produkt, tænker vi os, at apps-stores kan fremme nye innovative løsninger i den offentlige sektor.

Det kræver, at der etableres en grundlæggende fælles infrastruktur(webservices), der kan fungere som et mellemlag mellem en app-store og de mange tunge fagsystemer. I første omgang på miljø- og undervisningsområdet.

Ligesom i USA – og som det er på vej i England, skal der etableres offentlige app-stores, hvor virksomheder på en fælles it-plattform kan tilbyde hele sektorer i det offentlige deres nye programmer. Det kan der frigøres en masse digital innovation, der vil gavne eks. de små IT-leverandører og den offentlige sektors digitaliseringsgrad.

I denne forbindelse er skyen (cloud computing) også spændende, fordi skyens services er standardiserede services. Ved cloud computing forstås brug af store centrale servercentre, som tilgås via internettet. Ud over store energibesparelser og fælles udnyttelse af software er det det, at vi via skyen kan anvende standardiserede services, der gør, at skyen kan blive op til 100 gange billigere end traditionel anvendelse af it.

Vi foreslår, at der forskes meget mere i, hvad man kan gøre med Government as a Service. Konkret foreslår vi, at det bør undersøges nøje, om man i EU kan etablere en offentlig sky-server, hvor data og programmer/apps er dækket af offentlige forvaltningsregler og forskellige beskyttelseslove, så offentlige forvaltninger ikke samtidig med, at de "går i skyen" gør sig afhængige af kommercielle servercentraler. Det er også vigtigt at EU ser på om man kan udvikle en "Forvaltnings App Store".

Forvaltnings Apps skal naturligvis overholde en række standarder, herunder sikkerhedsmæssige, privatlivsbeskyttende etc. It- og Telestyrelsen har skrevet om dette i "Cloud Audit og Assurance", hvor de bl.a. beskriver FedRamp og CAMM som standarder der kunne inddrages.

Potentialet i en fælles europæisk sky og forvaltnings apps er stort bla. vil det give ekstrem kort tid fra tanke til handling. Lovgivning kan effektueres på meget kort tid, når en myndigheds basisinstallation er cloudificeret på denne måde.

Vi vil arbejde på, at fælles forvaltnings apps i første omgang gennemføres i Danmark. Vi vil starte på miljø- og undervisningsområdet og på det administrative område. Men det kunne blive endnu mere effektivt, hvis der på sigt også kunne udvikles sådanne løsninger på europæisk plan.

Standardisering er et vigtigt udviklingsområde, for den digitale dagsorden, og der kan derfor være god grund til, at vi på europæisk plan tager fat i denne udvikling, før de nationale systemer låser fast i forskellige løsningsmodeller.

Digitalisering er forudsætningen for en grøn og bæredygtig udvikling

Udviklingen mod et miljømæssigt bæredygtigt samfund er en helt central målsætning for SF og også et af de andre flagskibsinitiativer i Europa 2020 strategien. Intelligent brug af informations- og kommunikationsteknologi er helt afgørende for, at vi kan nå dette mål.

På energiområdet er det af vital betydning for Danmarks og EU's målsætninger om øget andel af vedvarende energi, at der indføres intelligente el-net i hele Europa. Den mere ustabile energiforsyning som vind, sol og vand giver os kræver, at mest muligt energi forbruges, når der er rigeligt af den, samt at der udveksles energi i form af el mellem de forskellige regioner i Europa. Hvis energiudvekslingen mellem de enkelte lande skal fungere optimalt, skal det gennem EU-regulering sikres, at de intelligente el-net der opbygges, har interoperabilitet, så de kan fungere sammen.

I forhold til energioptimering og en effektiv miljøovervågning er det nødvendigt, at vi får effektive modellerings-, analyse-, overvågnings- og visualiseringsværktøjer, der gør det muligt at evaluere bilers, bygningers, virksomheders og landbrugs energiforbrug og miljøpåvirkning. Disse værktøjer bør i videst muligt omfang være ens på europæisk plan, så vi kan få mere effektive målinger af miljøpåvirkning og således sikre, at der inden for det indre marked sikres lige og fair og konkurrencevilkår, og at der ikke kan konkurreres på lempelige kontrol af miljøpåvirkninger.

Digitalisering og standardisering af data på energi- og miljøområdet vil derudover give mulighed for, at data kan gøres tilgængelig for offentligheden. Adgang for offentligheden – herunder miljøorganisationer, vil give mulighed for at der kan reageres hurtigere på en uhenigtsmæssig miljømæssig udvikling.

Digitalisering skal understøtte sundhed og velfærd

På sundhedsområdet kan et bedre fungerende fælles indre marked for informations- og kommunikationsteknologiske løsninger være med til at sikre et bedre og billigere sundhedsvæsen.

Presset på sundhedsudgifterne vokser i alle de europæiske lande de kommende år. Nye telemedicinske løsninger kan medvirke til at gøre sundhedsvæsenet billigere, samtidig med, at det kan gøre patienter med kroniske sygdomme mindre afhængige af hospitalsbesøg, og dermed en langt større bevægelsesfrihed end de tidligere har haft.

Også i forhold til handicappede og ældre kan informationsteknologi give en større personlig frihed, hvor flere opgaver kan klares i eget hjem, og afhængigheden af assistance udefra bliver mindre. Derfor støtter vi helt op bag EU målsætninger om, at fordoble udbredelsen af informations- og kommunikationsløsninger til støtte for en uafhængig tilværelse inden udgangen af 2015.

Mere åben kildekode

Vi vil arbejde for, EU-standarder bliver så åbne som overhovedet muligt. De IT-systemer, der i dag dominerer det europæiske marked, er præget af dyre brugerlicenser og fastlåste IT-strukturer, hvor det at skifte ét system ud med et andet og bedre ofte medfører en lavine af ekstraomkostninger, fordi systemerne er låst til hinanden og ikke baseret på åbne standarder.

Hvis vi vil frem i spidsen af den internationale konkurrence, skal vi tage nye, åbne og innovative IT-løsninger i brug. De nye systemer vil typisk være baseret på en meget høj grad af åbenhed, hvor offentlige myndigheder kan dele systemerne med hinanden og videreudvikle dem sammen med dygtige leverandører i fri og åben konkurrence. Den nye platform kaldes også open source, åben kildekode.

Open source er innovativt, smidigt og omkostningseffektivt. Enkeltpersoner, der arbejder sammen i virksomheder og organisationer - eller over nettet - kan skabe produkter, der fuldt ud kan konkurrere med de løsninger, som de store multinationale selskaber tilbyder.

Øget innovation betyder, at vi er nødt til at øge tempoet i IT-udviklingen. Store kuldsejlede IT-projekter skræmmer og fælles for dem er, at de er blevet udviklet uden den åbenhed, der karakteriserer åbne standarder og open source. I stedet skal vi insistere på principperne om åbenhed, åbne standarder og genbrug ved alle it-understøttede offentlige servicenydelser, og open source skal være omdrejningspunktet for den offentlige indkøbspolitik på it-området.

Det skal være muligt at dele og genbruge eksisterende indkøb på tværs af den offentlige sektor - ikke kun for at undgå at betale mange gange for den samme ydelse, men i lige så høj grad for at reducere risici og for at styre store fælles projekter til løsning af fælles behov på tværs af institutioner. IT-sektoren og den europæiske økonomi generelt vil kunne drage stor nytte af at kunne genbruge den software, der udvikles.

Indkøbspolitikken skal indrettes, så leverandører til de offentlige myndigheder skal demonstrere kapacitet til at levere open source-løsninger. I de tilfælde, hvor der ikke findes open source-løsninger, forventes leverandørerne at godtgøre, at de har overvejet brugen af open source-produkter.

Leverandører, der tilbyder proprietære produkter, skal fremlægge dokumentation for, at de omhyggeligt har overvejet open source-alternativer samt forklare, hvorfor disse er blevet afvist. Hvis de ikke er i stand til at fremlægge dokumentation for en fair overvejelse af open source-løsninger, vil tilbuddet ikke leve op til den offentlige politik på området, og forslaget må forventes automatisk at blive trukket af listen af leverandører på et givent udbud.

SF vil i den kommende periode sikre, at de danske myndigheder holder sig ajour med udviklingen internationalt, og Danmark skal deltage aktivt i udviklingen af en open source strategi for hele EU og på internationalt plan i øvrigt.

Gode eksportmuligheder i et fælles europæisk marked for digitale løsninger

Der er store erhvervspotentialer og gode eksportmuligheder for Danmark i større digital harmonisering i EU. Danmark er i dag med i front i forhold til såvel miljø-, energi- og sundhedsteknologiske løsninger.

Bedre interoperabilitet på EU-plan vil kunne udløse meget af det uforløste eksportpotentiale, som Jan Rose Skaksen fra CBS i en undersøgelse har påvist er på samlet 17 mia. kr. for danske virksomheder inden for software og it-service.

Alt i alt taler dette for, at SF i en eventuelt ny regering arbejder for, at den digitale dagsorden fremmes i EU som led i at skabe et mere effektivt og miljømæssigt og socialt bæredygtigt indre marked – og dermed samtidig bedre forretningsmuligheder for danske virksomheder.

IT som vækstmotor i Danmark

**Af Yildiz Akdogan, MF'er og IT-ordfører
for Socialdemokraterne**

Finanskrisen har sat sine tydelige spor herhjemme, i Europa og resten af verden. Tusindvis har mistet deres arbejde, gælden vokser og der skæres kraftigt ned på velfærden. Socialdemokraterne vil bruge krisen offensivt! Når forandringens vinde blæser, kan vi vælge at bygge læhegn eller vindmøller. Socialdemokraterne vil bygge vindmøller! Vi vil ruste Danmark til fremtidens udfordringer. Derfor skal de mange arbejdsløse opkvalificeres. Og derfor skal vi investere i fremtidens vækstområder og arbejdspladser. På den måde sikrer vi samtidig velfærden. Et vigtigt redskab til at nå vores mål er en investering i IT-området, hvis potentiale skal bruges langt mere offensivt til at løse de fremtidige udfordringer. Der er flere udfordringer, som vi i dag og fremover, kommer til at stå overfor, og hvor en offensiv IT-politik er en del af løsningen.

- 1) Vi kommer ikke udenom, at stat, regioner og kommuner de kommende år vil møde et stigende krav om at skulle effektivisere og øge produktiviteten, så vi kan skabe mere velfærd og service for pengene. Med flere ældre, der skal forsørges, og færre i arbejdsstyrken er udfordringerne fremover til at få øje på. En offensiv IT-politik skal være med til at sikre effektiviseringer i det offentlige.
- 2) Fremover vil der blive stillet store krav til borgernes IT-færdigheder. Det gælder både indenfor det offentlige, der i langt højere grad vil benytte sig af flere digitale løsninger i deres opgavevaretagelse, og så gælder det ikke mindst indenfor fremtidens arbejdspladser, hvor medarbejderne vil møde høje krav til deres IT-færdigheder. I fremtiden vil der være forsvindende få jobs, hvor IT ikke bliver en afgørende bestanddel. En offensiv IT-politik skal være med til at sikre, at vores IT-kompetencer løftes markant.
- 3) En større og større del af virksomhederne og borgernes handel foregår i dag online. Dette besværliggøres dog af forskellige nationale regler og forskellige IT-systemer, der ikke taler sammen. En offensiv IT-politik skal være med til at sikre en effektiv online handel på tværs af landegrænser.

Socialdemokraterne har fremlagt en lang række konstruktive og fremadrettede forslag, som tager højde for de ovennævnte problemstillinger. Vi har helt konkrete forslag til, hvordan vi sikrer en bedre, billigere og grønnere IT-drift i det offentlige. Og vi har ikke mindst en handleplan indeholdende en lang række konkrete initiativer, der skal være med til at højne danskernes IT-færdigheder.

I EU's vækstplan den såkaldte EU2020-strategi er et af flagskibene Informations- og kommunikationsteknologien. Blandt andet lægges der op til at udnytte fordelene ved et digitalt indre marked for husholdninger og virksomheder. Den målsætning skal der derfor arbejdes videre med ad EU-vejen, så online handel for virksomheder og borgere over landegrænser gøres smartere og smidigere fremover.

I nedenstående vil du kunne læse vores konkrete nationale initiativer til, hvordan vi:

- Løfter befolkningens IT-færdigheder
- Effektiviserer i det offentlige gennem IT

Danskernes IT-kompetencer skal løftes

Socialdemokraterne vil løfte danskernes IT-kompetencer markant. Det gælder for eleverne i folkeskolen. Det gælder for de ledige, der skal opkvalificeres i IT. Og så gælder det arbejdsstyrken generelt og den resterende befolkning, så flere af de offentlige løsninger kan gøres digitale, uden vi hæfter nogle af.

Beregninger fra Teknologisk Institut viser, at der vil være en gevinst på ikke mindre end 59 mia. kr., hvis arbejdsstyrkens IT-færdigheder bliver løftet til det højeste niveau.

Derfor er det en god investering at løfte danskernes IT-niveau. Med Socialdemokraternes IT-udspil fra august 2010 "IT skal være for alle" afsætter vi derfor 100 mio. kr. til at løfte danskernes IT-færdigheder.

Helt konkret foreslår vi blandt andet:

IT-færdigheder starter i folkeskolen

På linje med at læse, skrive og regne skal IT være en grundkompetence i folkeskolen. Derfor vil socialdemokraterne i løbet af en femårig periode udstyre alle lærere med et pædagogisk IT-kørekort. For at indsatsen skal lykkes, er en vigtig forudsætning, at eleverne har IT-udstyret i orden. Det er derfor socialdemokraternes vision, at alle elever i folkeskolen bliver udstyret med et "Digitalt Penalhus" i form af en bærbar computer med netadgang samt relevante programmer og værktøjer. Alle elever skal med, og vi vil derfor sikre ekstra støtte til dem, der har behov, ved at igangsætte evalueringsmetoder, så der kan gives en differentieret undervisning i IT.

Den voksende befolkning uden for uddannelsessystemet

Socialdemokraterne ønsker at ideen om et gratis digitalt sundhedstjek, som i dag er et tilbud til alle statslige ansatte, udbredes til alle danskere. Dermed kan alle borgere få et billede af deres kompetenceniveau, og hvor de evt. har behov for at styrke deres kompetencer.

Når man ved, hvor ens IT-færdigheder halter, skal alle gives en reel mulighed for at løfte sine IT-færdigheder. Derfor skal der være tilbud om et gratis grundkursus for alle. Mange steder i landet arrangerer biblioteker gratis grundkurser, og mange borgere har allerede haft gavn af disse tilbud. Flere aftenskoler og oplysningsforbund arrangerer også IT-kurser med en vis egenbetaling. Erfaringer viser, at kurser på det såkaldt frivillige område har et større potentiale i at nå de IT-svage borgere sammenlignet med de private tilbud. Socialdemokraterne vil derfor sikre, at alle biblioteker udbyder gratis IT-kurser målrettet borgere med svage IT-færdigheder. Ligeledes skal oplysningsforbund og aftenskoler forpligtes til at udbyde kurser uden egenbetaling. Kurserne skal have fokus på konkrete færdigheder, IT-sikkerhed og indføring i væsentlige selvbetjeningsløsninger.

Mange af de borgere, der har svage eller slet ingen IT-færdigheder, ejer ikke en computer og er usikre i forhold til anskaffelsen af en computer. Derfor bør det være muligt for disse borgere at søge uvildig vejledning omkring anskaffelsen af computer og software. Derfor foreslår Socialdemokraterne, at der oprettes en hotline, hvor IT-vejledere kan give borgerne gode råd om, hvad deres behov er, og hvad de skal være opmærksomme på. Hotlinen kunne evt. organiseres i regi af Forbrugerstyrelsen eller Forbrugerrådet.

Desuden skal der etableres en funktion i kommunernes borgerservicecenter, der kan hjælpe IT-svage borgere i gang med at bruge de digitale selvbetjeningsløsninger i det offentlige. Arbejdsmarkedet og erhvervslivet

I 2012 skal al kommunikation mellem virksomheder og det offentlige foregå digitalt, men 38 procent af de selvstændige har i dag svage IT-færdigheder. Det kan blive et stort problem for de selvstændige, der har meget kontakt med det offentlige. Derfor skal der i samarbejde med erhvervslivets organisationer, målrettes en indsats overfor denne gruppe.

For at hjælpe virksomheder og deres medarbejdere med at finde ud af hvor deres medarbejdere mangler IT-kompetencer, foreslår socialdemokraterne, at der oprettes et IT-rejsehold i et treårigt forsøg, der kan kortlægge medarbejdernes IT-kompetencer og lægge en plan for at uddanne dem.

Der er store gevinster for både samfundsøkonomien og den enkelte medarbejder ved at højne alle lønmodtageres IT-færdigheder. Derfor skal der i dialog med arbejdsmarkedets parter udarbejdes en målrettet strategi for, hvordan vi sikrer, at medarbejdernes IT-færdigheder konstant er i udvikling.

Effektiviseringer i det offentlige gennem IT

Som sagt er det fremover også nødvendigt at effektivisere i det offentlige, hvis vi skal undgå besparelser på velfærden. Der er derfor behov for at gøre tingene smartere.

En af de helt store teknologiske landvindinger indenfor IT-effektiviseringer er cloud computing, der indeholder potentialet til store besparelser på driften af IT og kraftig reduktion af energiforbrug til IT for den offentlige sektor. Højhastighedskommissionen anbefalede i januar 2010 i deres rapport, at det offentlige sætser massivt på brugen af cloud computing. Desværre halter Danmark fortsat bagefter, når det gælder om at udnytte potentialet ved cloud computing. Det skyldes primært, at der ikke er taget et politisk lederskab og ansvar for at løse de udfordringer, der er for brugen af cloud computing i den offentlige sektor i Danmark. Det er derfor nødvendigt med en samlet national plan for hente de økonomiske og energimæssige gevinster ved cloud computing hjem til den offentlige sektor.

Cloud computing er it, der ikke bliver solgt som et produkt, som køberen derefter ejer (servere, software), men i stedet bliver udbudt som en service via en abonnementsordning, som leveres via internettet. Det kan være software i form af abonnement på mail eller i form af serverkapacitet, der leverer regnekraft og lagerplads. Det betyder, at man nu kan købe elastisk computerkraft og kun betale for reelt forbrug. Hvor man før var nødt til altid at betale for en overkapacitet, som man kun skulle bruge i spidsbelastningsperioder. Samtidig udbydes cloud computing services af firmaer, der har samlet en enorm serverkapacitet, der giver grundlag for en ny og mere effektiv serverudnyttelse, der giver et

omfattende potentiale for stordriftsfordele. Dette fører til, at computerkraft kan udbydes til priser, der er mange gange lavere, end det tidligere har været muligt.

Cloud computing rummer store økonomiske og klimamæssige gevinster. Ifølge beregninger fra IT- og Telestyrelsens kan en kommune som Lyngby-Taarbæk spare 7 mio. kr. alene på driften af deres e-mail. Samtidig anslår Højhastighedskomiteen, at strømforbruget til IT kan reduceres med helt op til 55 procent til gavn for både klima og økonomi.

For at hente gevinsterne ved cloud computing hjem til den offentlige sektor er det nødvendigt, at cloud computing bliver prioriteret politisk, og at der bliver lavet en samlet plan for, hvordan vi bedst muligt udnytter cloud computing. Derfor har vi i vores plan blandt andet foreslået følgende initiativer igangsættes:

Mange af de love og regler, der har betydning for, hvordan følsomme data behandles i den offentlige sektor, er lavet før Internettets og cloud computings tid. På en række områder er Danmarks persondatalovgivning også mere vidtgående, end EU lægger op til. Derfor er nødvendigt at gennemgå den nuværende forvaltningsmæssige praksis som love og regler, der har indvirkning på det offentlige brug af cloud computing for at se, om de indeholder unødvendige barrierer eller ikke tidssvarende elementer, der bør ændres. Der skal samtidig fokuseres på at påvirke internationale rammebetingelser i EU og i andre internationale fora, der har betydning for brugen af cloud computing i den offentlige sektor.

Staten, kommuner og regioner skal gå sammen i et samarbejde for at udvikle en sikker måde at håndtere personfølsomme oplysninger på ved anvendelse af cloud computing. Eksempelvis ved de teknologiske muligheder som kryptering, anonymisering og strategisk spredning af data. Samtidig er det afgørende, at det sikres, at leverandørerne af cloud computing løsninger ikke kan udnytte de oplysninger de opbevarer kommercielt.

Øvrige IT-initiativer

Øvrige initiativer, som socialdemokraterne ønsker at se på, er blandt andet, hvordan vi undgår kæmpe budgetoverskridelser på IT-projekter i det offentlige, hvordan vi sikrer hurtigere bredbånd og hvordan vi udbreder adgangen til vores fælles kulturarv.

En af de ting, som også står højt på vores dagsorden, er offentlige IT-projekter. Ved at skabe effektiviseringer gennem digitaliseringsprojekter i den offentlige sektor kræver det, at IT-projekterne først og fremmest virker! I VK-regeringens levetid har der været budgetoverskridelser for over en milliard kr. på offentlige IT-projekter. Projekter er blevet forsinkede og er kørt af sporet til stor gene for mange borgere og med store omkostninger for det offentlige. Derfor skal der bedre styr på de offentlige IT-projekter. Det kan blandt andet ske ved, at det offentlige i højere grad kigger det private over skulderen i forhold til, hvordan man styrer IT-projekter.

Så er socialdemokraternes ambition også, at vi får mere fart på bredbåndet. Viden- skabsministeren har fremlagt en målsætning om, at alle danskere skal have 100 Mbit/s bredbånd i 2020. Socialdemokraterne mener, at det er nødvendigt med en mere ambitiøs målsætning på det område. Hurtigt bredbånd kan nemlig også være med til at sætte gang i væksten. Sammenligner vi os med andre lande, er vores målsætning uambitiøs. I Luxembourg taler man i 2020 ikke længere om Megabit, men om Gigabit! Derfor vil en mere ambitiøs målsætning på bredbåndsområdet også stå højt på vores dagsorden.

Vi frygter, at hvis det ikke lykkes os at få hævet danskernes IT-niveau, risikerer en stor gruppe at blive afskåret fra en stor del af den offentlige service via nettet fremover. Det vil være et kæmpe demokratisk problem. Også af den grund skal vi højne befolkningens IT-kompetencer.

Også indenfor kulturen spiller IT en vigtig rolle. Med digitaliseringen af vores kulturarv bliver adgangen til litteratur, musik, film og kunst lettere tilgængelig for flere borgere. Udviklingen med at gøre mere af vores fælles kulturarv digital skal vi fortsat understøtte. Vi tror, at vi gennem vores ovennævnte investeringer indenfor IT-området kan være med til at sikre økonomisk vækst, sikre velfærden, styrke demokratiet og et bedre klima. En socialdemokratisk-ledet regering vil stå i spidsen for en ny og ambitiøs IT-politik, hvor IT bliver en ny vækstmotor i Danmark.

En digital dagsorden i Danmark

Af direktør Tom Togsverd, DI ITEK

Europa-Kommissionen lancerede i 2010 en digital dagsorden for EU, som led i en vision om at skabe vækst frem til 2020. Den europæiske digitale dagsorden handler om at skabe et digitalt indre marked for udveksling af digitale varer og tjenester. Den handler også om at sikre nye jobs og fremtidige vækstvilkår for virksomheder i EU gennem investeringer i forskning, udvikling og innovation.

DI mener, at også den danske regering bør skabe sin egen digitale dagsorden for Danmark for at skabe vækst, effektivisere den offentlige sektor samt sikre en bæredygtig udvikling. Hermed vil vi samtidig bidrage til at realisere den europæiske vision, hvilket vil klæde den danske regering op til overtagelsen af EU-formandskabet primo 2012.

Konkurrencen fra lavtlønslande forstærkes og produktiviteten er fortsat for lav i Danmark. Samtidig optager den offentlige sektor en stor andel af samfundets ressourcer, hvilket forværrer af demografien og udsigten til mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Endvidere har vi i vor del af verden særlige udfordringer med et relativt højt omkostningsniveau samt en aldrende befolkning med deraf følgende mangel på kvalificeret arbejdskraft. Med it og elektronik kan vi afhjælpe mange af Danmarks udfordringer samt skabe vækst og velfærd.

Nødvendigheden af en digital agenda

Digitalisering og automation kompenserer for det høje danske lønniveau og medvirker til at nedbringe personaleforbruget. Effektelektronik og styringssoftware er kernen i energieffektive løsninger. Ikt og elektronik skaber vækst og innovation.

Ambitionen bør være, at alle arbejdsprocesser, som kan løses ved digitalisering/automation, skal digitaliseres/automatiseres - såvel i den private som i den offentlige sektor. Det vil også forbedre arbejdsmiljøet.

Kun ved at investere i ny viden, øgede kompetencer og i et mere avanceret produktionsapparat – inkl. industrialiserede servicekoncepter og en smartere offentlig sektor – kan vi sikre fortsat dansk konkurrenceevne og velfærd.

Et kommende regeringsgrundlag bør indeholde en ambitiøs digital agenda for hele det danske samfund.

DI mener, at en dansk digital agenda skal indeholde nedenstående hovedpunkter.

Vækst og øget produktivitet i virksomhederne

Danske virksomheder bør være langt bedre til at udnytte teknologiens muligheder for at udvikle nye produkter og services samt effektivisere sine processer og forsyningskæder.

Med Cloud computing kan det oven i købet gøres fleksibelt uden store investeringer. Til gengæld kræver det en massiv ledelsesindsats.

Digitalisering af den offentlige sektor

Borgerne er selv digitale og forventer "value for money". Samtidig imødeses mangel på personale på alle store udgiftsområder. Kun ved at digitalisere de basale velfærdsområder social, uddannelse og sundhed - samt fortsætte rationaliseringen af de administrative områder – kan vi få enderne til at mødes og undgå, at det offentlige bliver den gøgeunge, der hæmmer væksten i den private sektor.

It i folkeskolen

Folkeskolen former fremtidens borgere og medarbejdere, hvorfor det er helt centralt, at undervisningen får effekt og gennemføres med tidssvarende værktøjer. Børnene er selv vant til at bruge computere, tablets og smartphones og forventer, at disse remedier kan anvendes i undervisningen sammen med smartboards m.m. Med digitale læremidler bliver undervisningen mere effektiv, samtidig med at den kan differentieres efter ele-vernens behov. Og som sidegevinst styrkes elevernes digitale kompetencer, som sidenhen efterspørges af erhvervslivet.

Digitale kandidater og kompetencer

Digitaliseringen af samfundslivet forudsætter kandidater, der kan bidrage til udvikling af nye løsninger samt indgå i samarbejdet med alle de sektorer – offentlige som private – der skal anvende den ny teknologi. Samtidig skal de mange medarbejdere, der skal bruge løsningerne opkvalificeres.

Energieffektiviseringer med it og elektronik

Effektelektronik og indlejrede systemer er forudsætningen for at realisere visionerne om energieffektivisering og smart grid, dvs. intelligente funktioner i elnettet og i alle de apparater, der bruger elektricitet. Ved at kombinere itek- og elteknologier kan vi skabe danske eksportsucces'er.

Styrket offentlig forskning i it og elektronik

Virksomhederne er afhængige af adgang til den nyeste viden, som de bl.a. kan hente gennem deltagelse i forsknings- og udviklingsprojekter, nationalt og internationalt. Forudsætningen herfor er bæredygtige danske forskningsmiljøer, der kan være med til at sikre dansk deltagelse samt videnoverførsel fra de fremmeste forskningsmiljøer i verden.

En digital infrastruktur i verdensklasse

Danmark er i verdensklasse, hvad angår udbredelse af bredbånd og mobil kommunikation, hvilket bl.a. skyldes kloge politiske beslutninger om at lade markedet drive udviklingen og ikke blande sig i valget mellem konkurrerende teknologier. Denne linje bør fortsættendes, således at kundernes valg af produkter og indhold fortsat styrer udviklingen. Det offentlige kan dog bidrage til udviklingen ved at være flittige og avancerede kunder.

Gro Harlem Brundtland sagde: "Tænk stort, start småt". Vi har i Danmark været bedst til det sidste. Jeg håber, at vi i fællesskab kan sætte overliggeren højere og sammen realisere visionen om en ambitiøs dansk digital agenda.

Endelig en digital agenda!

Af **Anders Thomsen, Government Affairs Manager,
Microsoft Danmark**

Europa-Kommissionen har fremlagt en Digital Agenda, en handlingsplan på EU-niveau, der udstikker rammerne for opbygningen af et fælles digitalt marked i Europa.

De demografiske ændringer og den globale konkurrence vil tvinge os til at arbejde hårdere, arbejde længere eller arbejde mere intelligent, forklarer kommissionen. "Vi bliver formentlig nødt til at gøre alle tre ting, men den tredje mulighed er den eneste vej, hvis europæernes levestandard skal øges." Og for at kunne arbejde mere intelligent må vi udnytte teknologiens muligheder, især informations- og kommunikationsteknologien (IKT).

Europa skal blive bedre til at udnytte informationsteknologiens muligheder. Teknologi er en afgørende faktor, hvis den europæiske økonomi skal vokse, og EU skal nå målsætningerne i Europa 2020-strategien. Kun ved at udvikle effektive teknologiske løsninger bliver vi i stand til at få mere ud af mindre.

Microsoft er ikke enig i alt, hvad der står i EU's Digital Agenda. Agendaen giver ikke alle svarene, men den indeholder et par af de vigtige. Forhåbentlig vil den også være med til at starte en diskussion om den fremtidige brug af informationsteknologien.

Hvad med "skyen"?

EU's Digital Agenda er et velkomment initiativ, men den overser stort set det næste afgørende vendepunkt inden for informationsteknologi: cloud computing. I nærmeste fremtid bliver det muligt at lagre store mængder informationer uden for de lokale datamiljøer og få adgang til databehandlingsløsninger, software og oplysninger "on demand", på spidsbelastningstidspunkter eller på permanent basis. Cloud computing er en dynamisk og skalerbar løsning, der giver myndigheder, institutioner, virksomheder og enkeltpersoner mulighed for at vælge mellem fleksible løsninger, hvor de kun betaler for den lagerplads eller teknologiinfrastruktur, som de rent faktisk benytter. Det vil give en effektivitetsgevinst og samtidig reducere de generelle omkostninger.

Denne mulighed nævnes stort set ikke i Digital Agenda. Kommissionen foreslår ganske vist, at der udarbejdes en strategi for cloud computing for hele EU – men forslaget er holdt i vage, generelle vendinger. Det er imidlertid netop her, der skal konkrete tiltag på bordet. Det er det vigtigste forslag i hele den digitale agenda. Denne strategi skal føres ud i livet. "Skyen" (the Cloud) skal have en central placering i kommissionens handlingsplan, ellers vil planen sandsynligvis hurtigt blive overhalet af andre initiativer eller blive gjort overflødig af den teknologiske udvikling.

Cloud Computing – en mulighed for at genoprette den europæiske økonomi

Vi er trådt ind i en ny it-æra, hvor software, der kører på brugernes egne pc'er og it-systemer, i stigende grad suppleres af programmer og tjenester i eksterne datacentre, som bru-

gerne får adgang til via internettet. Muligheden for at anvende cloud computing vil give mere effektive arbejdsgange og stimulere til nytænkning og udviklingen af nye produkter. "Cloud computing" er en fællesbetegnelse for løsninger, hvor man behandler og lagrer sine data på eksterne computere og i datacentre, der ikke er en del af dit lokale it-system. Man benytter databehandlingsressourcer, som man ikke ejer, og som er placeret et andet sted, i "skyen". Alle, der har en personlig, webbaseret e-mail-konto, f.eks. Hotmail, en profil på Facebook, eller som gemmer billeder online, kender konceptet. Det er imidlertid det voksende potentiale, som cloud computing rummer for virksomheder og offentlige institutioner, der er fokus på i øjeblikket.

Virksomheder og offentlige institutioner har traditionelt kørt deres it-systemer "in house", dvs. i lokale miljøer, hvor programmer og data som regel er placeret på servere, der findes på de fysiske lokaliteter. I øjeblikket forsøger organisationerne i stigende grad at sænke deres omkostninger, og derfor er der sket en overflytning til "skyen". Store datacentre giver stordriftsfordele og billigere databehandling – og brugerne får samtidig en fleksibel løsning, hvor de kun skal betale for det, de bruger.

Vi ser en fremtid med milliarder af forbundne enheder på tværs af PC'en, mobiltelefonen og tablets, der kan kommunikere med hinanden og med "skyen", så brugerne får en markant bedre brugeroplevelse. Vores tilgang sætter valgfrihed og fleksibilitet i centrum. Vi tror, at fremtidens programmer vil blive distribueret mellem "skyen" og intelligente enheder, så der skabes et komplet og mere effektivt it-miljø.

Hvorfor er cloud computing en fordel for Europa?

Cloud computing kan reducere omkostningerne for europæiske forbrugere og virksomheder og fjerne barrierer for de europæiske it-udviklere. Derfor er modellen "den medicin, som Europas finanskriseramte økonomi har brug for", som kommissær Viviane Reding udtalte i 2009. Cloud computing betyder ganske enkelt, at brugere og udviklere kan få mere ud af mindre, fordi de får adgang til en mere effektiv it-infrastruktur uden at skulle investere store summer i nyt udstyr.

Vi ser allerede en del innovation og nye forretningsinitiativer med de muligheder, der er tilgængelige i øjeblikket. Mange af de 8.000 nystartede europæiske virksomheder, der deltager i og får hjælp fra Microsofts BizSpark-program, har allerede iværksat nyskabende sky-baserede tjenester, der skaber store muligheder for den europæiske it-branche.

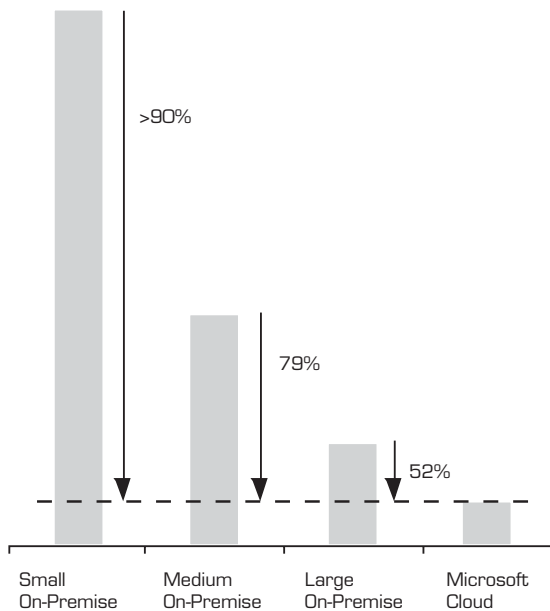
På sigt vil organisationer, ikke mindst små og mellemstore virksomheder, med fordel kunne udnytte den omfattende computerkapacitet og få adgang til ressourcer, der tidligere har været forbeholdt de største globale firmaer – og dermed øge deres produktivitet og sænke deres omkostninger. Små og mellemstore iværksættervirksomheder vil kunne udnytte disse fordele til at skabe nytænkende løsninger, nå større markeder og blive mere konkurrencedygtige. I en undersøgelse, der ser på cloud computing-modellens muligheder i EU, konkluderes det, at implementeringen af cloud-løsninger vil kunne skabe et par hundredtusinde nye små og mellemstore virksomheder i Europa – og det vil have en væsentlig betydning for arbejdsløshedsprocenten og BNP-væksten. Undersøgelsen konkluderer også, at de mulige gevinster ved cloud computing afhænger af, hvor hurtigt cloud-modellen implementeres (The Economic Impact of Cloud Computing on Business Creation, Employment and Output in Europe af Federico Etro, Milan Universitet).

For de offentlige myndigheder i de europæiske lande er cloud computing en mulighed for at reducere omkostningerne i en tid, hvor økonomien er presset. Samtidig kan modellen give borgerne nemmere og hurtigere adgang til informationer og data og gøre lovgivningsprocessen mere gennemsigtig.

Miljømæssige fordele

Europa-Kommissionen har forpligtet EU til at nedbringe udledningen af drivhusgasser med 20 % inden 2020. IKT-sektoren anses for en af de nøglesektorer, hvor der kan ske store reduktioner. Cloud computing reducerer udledningen af drivhusgasser, fordi de digitale informationer konsolideres på færre datacentre. Og med færre datacentre er det muligt at reducere datamængden og antallet af databehandlinger, så den udledning, der kommer fra lokale it-infrastrukturer, kan nedbringes.

Desuden allokere cloud computing-løsninger dynamisk ressourcer til de steder, hvor der er behov for dem. Det betyder, at der ikke længere er brug for de overdimensionerede lokale ressourcer, som kører med lav kapacitetsudnyttelse uden for spidsbelastningstidspunkterne. Den øgede anvendelse af cloud-servere giver en bedre energieffektivitet, der igen fører til lavere udledning. Det anslås, at store enheder, f.eks. offentlige institutioner, kan reducere den IKT-relaterede udledning med op til 90 % ved at implementere cloud computing.

Sammenligning af CO₂-udledningen pr bruger for hhv. cloud-baseret og lokalt baseret anvendelse af Microsoft Exchange

Det forventes, at cloud computing kan være med til at nedbringe udledningen yderligere, når datacentre ikke længere skal være placeret i de lokale it-miljøer. Udbydere af cloud-tjenester kan så vælge områder, hvor el-forsyningen i mindre grad kommer fra kilder, der udleder drivhusgasser.

Tillid til "skyen"

Mulighederne i cloud computing kan dog først realiseres fuldt ud, når brugerne får større tillid til modellen. Brugere skal være sikre på, at deres data bliver beskyttet effektivt, og at de nemt kan få adgang til dem. Hvis der er forskellige lovmæssige krav i forskellige lande, kan det være en barriere for tjenesteudbydere. Det er desuden nødvendigt med en pålidelig højhastighedsforbindelse til internettet. Industrien og myndighederne må tage hånd om disse udfordringer, der kan standse udbredelsen og implementeringen af cloud-modellen.

Sådan baner Europa vejen for cloud computing

Både store og mindre virksomheder i Europa er parat til at gribe de muligheder, som cloud computing tilbyder. Det forventes, at 60 % af de europæiske virksomheder vil begynde at planlægge overførslen af deres systemer til "skyen" inden for de næste to år. De europæiske teknologudbydere har omstillet sig hurtigt for at imødekomme markedets krav, og der findes allerede en lang række nyskabende, succesfulde EU-baserede virksomheder, som benytter cloud-løsninger. De potentielle økonomiske gevinster ved disse aktiviteter er markante. Cloud-tjenester vil kunne generere ca. 177 milliarder euro og skabe tæt på 450.000 nye jobs i de europæiske økonomier inden 2015.

For at Europa kan få de størst mulige økonomiske og sociale fordele af cloud computing, bør regeringerne dog overveje at gennemføre en række lovgivningsmæssige reformer, herunder følgende:

- *Harmonisering af unionens regler for dataadministration.* I dag findes der et "klude-tæppe" af forskellig lokale og nationale regler, der styrer databeskyttelsen i Europa, og det skaber stor usikkerhed for de fælleseuropæiske tjenesteudbydere og deres kunder. Det er nødvendigt med en større grad af harmonisering af unionens regler for dataadministration, hvis Europa skal virkeliggøre visionen om et fælles digitalt marked for personlige data. Dette kan blandt andet opnås ved at erstatte direktivet om databeskyttelse (95/46/EC) med regelsæt, der er umiddelbart gældende, (som kommissionen overvejede allerede i 1990'erne) eller ved at ændre direktivet, så det sigter mod fuld harmonisering. Desuden skal ethvert nyt lovgivningsmæssigt instrument så vidt muligt accepteres i alle landene.
- *Indførelse af én lovgivning for udbydere, der opererer i flere medlemslande.* Problemet med de indbyrdes divergerende nationale love viser sig særligt tydeligt, når cloud-udbydere, der tilbyder tjenester på tværs af medlemslandene, bliver underlagt forskellige nationale love. Microsoft er meget enig med den såkaldte Article 29-gruppe i, at der kun skal gælde én national lovgivning for datatjenesteudbydere, som har aktiviteter i flere medlemslande. I forbindelse med spørgsmålet om, hvilket lands lovgivning der skal være gældende, støtter vi arbejdsgruppens anbefaling om, at en virksomheds dataaktiviteter skal være underlagt lovgivningen i det land, hvor virksomheden er etableret. Det er for cloud-tjenesteudbydere det land, hvor virksomhedens primære fysiske datacenter er placeret – dvs. det EU-medlemsland, hvorfra udbyderen styrer sine europæiske databehandlingsaktiviteter og/eller har sin fysiske infrastruktur til databehandling.

- *Nemmere muligheder for internationale dataoverførsler.* De bestemmelser i EU's rammelov om databeskyttelse, som vedrører overførsel af personlige data til tredjelande, er ofte for stive og ufleksible i forhold til den måde, som overførslen af data rent faktisk foregår på i dag. Microsoft går ind for en model, hvor datastrømme kan krydse internationale grænser, så længe datadistributørerne forpligter sig til at beskytte dataene, uanset hvor de befinder sig geografisk. Når ansvaret placeres hos de enkelte data-tjenesteudbydere, opnås der en effektiv databeskyttelse, samtidig med at organisationernes nuværende og kommende behov for fleksibel dataoverførsel kan imødekommes. Hvis de nuværende restriktioner vedrørende dataoverførsel uden for EU alligevel bevarer, opfordrer vi kommissionen til at præcisere, at dataoverførsler til specifikke, begrænsede formål, f.eks. godkendelse, tjenestesupport og -forbedringer og kvalitetsovervågning af tjenester, kan omfattes af de eksisterende undtagelser til dataoverførselsrestriktionerne (dvs. de undtagelser, der tillader overførsler i forbindelse med overholdelse af en kontrakt). Vi opfordrer desuden kommissionen til at strømline de mere formelle dataoverførselsmekanismer, herunder de såkaldte bindende virksomhedsregler (BCR – Binding Corporate Rules).
- *Indførelse af klare og konsistente regler for dataopbevaring.* Selvom de fleste cloud-tjenester ikke er underlagt opbevaringsforpligtelser, kræver nogle nationale myndigheder, at bestemte opbevaringsprocedurer følges. Der er ikke klare regler for, hvornår et bestemt medlemslands opbevaringsbestemmelser er gældende. Og det betyder, at de udbydere, der er forpligtet til at opbevare data, kan blive underlagt flere forskellige nationale regelsæt, hvis de tilbyder tjenester i flere lande. Da de nationale bestemmelser ikke er harmoniseret på centrale områder – herunder reglerne for, hvor længe data må opbevares, og hvilke data der skal opbevares – kan udbyderne komme ud for, at de er underlagt forskellige indbyrdes inkonsistente og nogle gange uforenelige forpligtelser. Der bør som minimum gælde én fælles periode for dataopbevaring i samtlige medlemslande, og i det omfang, det er muligt, bør der ske en harmonisering af de datakategorier, der skal opbevares.
- *Tiltag, der øger sikkerheden i "skyen".* Hacking, cyberangreb eller indbrud på de fysiske datacentre kan afbryde samhandel, kommunikation og vigtige tjenester. For at imødegå disse trusler bør myndighederne udarbejde en rammelovgivning, der gør det nemmere at etablere robuste sikkerhedssystemer i "skyen". Selvom EU's regler for cybersikkerhed er gode, bør de europæiske lovgivere bl.a. overveje at give tredjeparter ret til at gribe ind i forbindelse med cyberangreb. En sådan reform vil give cloud-udbydere mulighed for at handle på vegne af deres kunder. Vi støtter desuden en generel forpligtelse til at underrette om krænkelse af personlige data, hvis der er en betydelig risiko for, at det kan få alvorlige konsekvenser for de berørte personer.
- *Bedre muligheder for at få indholdslicenser til ét fælles marked.* Mange af de mest populære cloud-tjenester, der henvender sig til forbrugersegmentet, er bygget op omkring nogle nyskabende løsninger, hvor brugerne tilbydes digitalt indhold fra tredjeparter. Det kan være lidt af en udfordring for tjenesteudbydere at få licenser for hele EU til de immaterielle rettigheder i det indhold, som udbydes. Processen kan være forbundet med betydelige transaktionsomkostninger og andre forhindringer, som gør det vanskeligt at tilbyde cloud-baserede tjenester, f.eks. MP3-butikker og websteder med streaming (for blot at nævne to kendte eksempler), på tværs af grænserne i EU. Disse udfordringer kan nemmere overvindes, hvis der arbejdes videre på at forbedre fælleseuropæ-

isk licensering, gennemsigtighed og styring af forvaltningsselskaber og ejerskabsoplysninger. Disse reformer skal dog ikke ses som et forsøg på at starte helt forfra med copyrightlovgivningen, og udstedelsen af licenser til copyrightbeskyttet materiale skal helt og holdent være forbeholdt rettighedsindehaverne. Indholdsskabernes mulighed for at styre udnyttelsen af deres arbejder er afgørende for deres lyst til fortsat at skabe og offentliggøre indhold.

Luk op for Europas potentiale

Europa er ved at tabe vækstmulighederne i IKT-sektoren. De fleste af de nyere succesfulde internetvirksomheder (f.eks. Google, eBay, Amazon og Facebook) er opbygget uden for Europa. Kun fire ud af de 54 websteder, der er mest populære hos europæerne, er etableret i et europæisk land. Der er et enormt og voksende marked, som Europa ikke har formået at få sin del af.

Lovgivningsmæssige forhindringer er en del af problemet. EU burde være ét fælles digitalt marked, i stedet for 27 separate markeder med forskellige regelsæt. Vi må rive murene ned mellem landene – og mellem systemerne. Interoperabilitet er nøglen til Europas potentiale.

58 EU's Digital Agenda sætter fokus på mange relevante problemstillinger. Nu er det tid til at komme i gang. Lad os få tingene til at ske.

Flere oplysninger på www.microsoft.eu

Europa har brug for ny vækst, hvis vi skal ud af krisen og bevare vores velfærd. Vi risikerer at blive overhalet af USA, Indien og Kina. En af årsagerne er, at der bliver investeret alt for lidt i it, tele, og elektronik.

EU-Kommissionen har derfor lavet en digital plan for EU, hvor investeringer i it, tele og elektronik skal få Europa tilbage på vækstsporet. Men, når nu EU kan formulere en digital agenda, bør Danmark så også have en national digital plan?

Et andet grundlæggende problem for EU er at det Indre Marked ikke er fulgt med ind i informationsalderen. Alt for mange barrierer blokerer stadig for udveksling af online-tjenester og underholdning på tværs af nationale grænser. Det er afgørende, at der skabes et sammenhængende online marked med ensartet markedsføringslovgivning, momsregler og velfungerende betalingsflow.

Europas Digitale Dagsorden er tænketanken *Ja til Europas* bidrag til debatten omkring den digitale dagsorden. Vi har bedt en række aktører om at belyse forskellige aspekter af den digitale dagsorden - herunder danske og europæiske politikere, samt repræsentanter fra danske virksomheder og brancheorganisationer.